



# MBINGU IMENIKIRIMU

**MTUNGAJI:  
MAR'WAN KHALIYFAT**

**MTARJUM:  
ABDUL-KARIM J.NKUSUI  
SINGIDA  
TANZANIA**

**Haki ya kunakili imehifadhiwa na:  
AL-ITRAH FOUNDATION**

**ISBN: 9987 - 9022 - 5 - 1**

**Mtungaji:  
MAR'WAN KHALIYFAT**

**Mtarjum:  
ABDUL-KARIM J.NKUSUI**

P.O. Box 970  
SINGIDA

Kimehaririwa na:

**Dr.M.S. Kanju.**

S.L.P 1017, Dar es Salaam.  
Email: [drmkanju@yahoo.com](mailto:drmkanju@yahoo.com)  
Website: [www.dartabligh.org](http://www.dartabligh.org)

kupangwa katika kompyuta na:

**Ukhti Pili Rajabu.**

Toleo la kwanza: Februari 2004

**Nakala:5000**

Kimetolewa na kuchapishwa na:

Alitrah Foundation

P.O. Box 1017

Dar es Salaam, Tanzania

Simu:+255 22 2110640

Fax: +255 22 2126757

Email: [alitrah@daiichicorp.com](mailto:alitrah@daiichicorp.com)

Website: [www.alitrah.org](http://www.alitrah.org)

## FARAHASI.

1. Orodha ya vitabu vya rejea.....	i
2. Utangulizi wa chapa ya kwanza.....	1
3. Utangulizi wa chapa ya pili.....	2
4. Mwanzo wa safari.....	3
5. Kwa nini maudhi haya.....	6
6. Itikadi na athari za mazingira.....	7
7. Kuondoa kizuizi.....	10
8. Katika zama za Mtume.....	10
9. Taarifa ya madrasa ya kwanza.....	12
10. Taarifa ya madrasa ya pili.....	12
11. Manhaji yetu katika utafiti.....	15
12. Sehemu ya kwanza pamoja na Ashairah.....	16
13. Maimamu kukataza kufuatwa kwao.....	16
14. Kauli za Abu hanifa.....	16
15. Kauli za maaliki.....	17
16. Kauli za shaafiy.....	18
17. Kauli za Ahmad bin hambal.....	19
18. Kauli za maulamaa.....	20
19. Nani tumfuate.....	22
20. Maimam na Sunna.....	22
21. Miongoni mwa fiqihi ya maimamu wanne.....	23
22. Miongoni mwa itikadi ya ashairah.....	24
23. Kauli za maulamaa kwa maimamu.....	25
24. Na wao ni wafu vile vile.....	27
25. Kadhalika wametofautiana.....	27
26. Mzozo baina ya madhehebu na kukufurishana baadhi yao kwa baadhi.....	29
27. Siasa na nafasi yake.....	30

28. Mwisho wa safari .....	31
29 Sehemu ya pili pamoja na Imamiyyah.....	31
30. Dalili kutoka katika sunna.....	31
31. Usahihi wa Hadith ya thaqalain.....	32
32. Hoja ya Hadith.....	39
33. Hadith ya Safina.....	40
34. Mkusanyiko wa Hadith.....	42
35. Dalili kutoka katika Qur'an.....	43
36. Dalili za pande mbili katika mizani.....	47
37. Baadhi ya Ahlus- sunna kujiunga na madhehebu ya Alhul- bait.....	52
38. Itikadi ya Shia kwa kifupi.....	54
39. Tauhid.....	54
40.Nubuawah.....	54
41. Al-miadu.....	55
42. Al-adilu.....	55
43. Al-imamah.....	56
44. Manhaji ya alhul- bait AS).....	57
45. Tuhuma kuhusu Shia.....	58
46. Tuhuma ya ghuluu.....	59
47. Qur'an tukufu.....	60
48. Taqiya.....	62
49. Turbah ya Husein.....	65
50. Al- badau.....	66
51. Raja'ah.....	69
52. Mwisho.....	74

## NENO LA MCHAPISHAJI

Kitabu kilichoko mikononi mwako, ni tarjuma ya kitabu cha Kiingereza, kwa jina la Ikramataniy Al-Samai" kilichandikwa na Mwanachuoni mkubwa, mwanahistoria na mtafiti Mar'wan Khaliyfat.

Kitabu hiki kama kile cha "Ukweli wa Ushi'a" ni utafiti na mjadala juu ya hitilafu baina ya Shi'a na Sunni. Mwandishi ametumia njia nyepesi sana ya kumuwezesha kila msomaji wa kiwango chochote kuweza kuelewa mada zote alizozijadili katika kitabu hiki.

Katika kufanya hivyo ametumia vyanzo sahihi na vinavyokubaliwa na Madhehebu zote, ambapo rejea nyingi amezinukuu kutoka vitabu sahihi vya Kisunni.

Nia na madhumuni ya mwandishi sio kuleta malumbano, bali kufahamiana na kuleta mkuruba baina ya madhehebu hizi. Ni ukweli ulio wazi kwamba maadui wa Uislamu huzitumia sana hitilafu zetu hizo ili kutugombanisha wenyewe kwa wenyewe. Ukweli ni kwamba hitilafu hizi sio za msingi za kuweza kutugombanisha, wala haziwezi kumtoa mtu katika Uislamu. Kinachoweza kumtoa mtu katika Uislamu ni kuacha moja ya Misingi mikuu ya Uislamu, nayo ni mitatu:

1. Tawhid (Upweke wa Allah)
2. Nubwat (Utume - Adam (as) akiwa wa mwanzo na Muhammad (saww) akiwa wa mwisho).
3. Qiyamah (Siku ya Hukumu)

Shi'a wanamkubali Mwislamu yeyote mwenye kuikubali misingi hii kama ndugu yao katika imani. Ama Adil na Imamat, hii ni misingi ya imani ambayo hukubaliwa na shi'a tu. Lakini kama mtu haikubali misingi hii miwili ya imani, haambiwi kwamba yeye sio Mwislamu. Misingi yote hii mwandishi ameijadili katika kitabu hiki.

Taasisi yetu ya Al-Itrah Foundation imekiona kitabu hiki ni chenye manufaa kwa Waislamu hususan wa zama hii tuliyonayo, hivyo kama ilivyo ada yetu tumeamua tukitoe kwa lugha ya Kiswahili, kwa lengo letu lile la kuwahudumia Waislamu wazungumzaji wa Kiswahili.

Tunamshukuru Ndugu yetu Abdul -Karim J. Nkusui kwa kukubali jukumu hili la kukifanyia tarjuma kitabu hiki. Vile vile tunawashukuru wale wote walioshiriki kwa njia moja au nyingine hadi kufanikisha kuchapishwa kwa kitabu hiki.

Ni matumaini yetu kwamba kitabu hiki kitakuwa ni mwanga kwa wasomaji wetu na kuzidisha upeo wao wa elimu katika dini.



**Kwa jina la Mwenyezi Mungu,  
Mwingi wa Rehema, Mwenye kurehemu**

## **DIBAJI**

Amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w): "Nimewaacha katika njia iliyowazi, usiku wake ni kama mchana wake hatoto-ka humo baada yangu isipokuwa mwenye kuangamia" (*Musnad Ahmad J:4 uk: 126*).

"Hakika mimi nimekuachieni ambayo kama mtashikamana nayo hamtapotea kamwe baada yangu kimojawapo ni kitukufu kuliko kingine, kitabu cha Mwenyezi Mungu, kamba yenye mnyororo kutoka mbinguni hadi ardhini na kizazi changu watu wa nyumba yangu, na havitatengana hadi vinijie kwenye birika, basi angalieni namna gani mtanitafuta kwavyo"

(*Sahihu Sunani Tirimidhiy-kitabul-manaqibu*, na *Al-Albaaniy*, na inayofanana na hiyo-sahihi Muslim kitabu *fadhailis-Sahaba*; babu *mini fadhail Aliyi bin Abiy Twalib*).

## VITABU VYA REJEA

1. Quran tukufu.
2. Aadabu Shaafiy wamanaqibuhu- cha Ibnu Abiy hatim Ar-raazyi- Taasisi ya Kiislam ya usambazaji - thagafa -Islamiyat- Misri - 1372H
3. Al-ikham fiy usuulil Akham - cha- Ibnu Hazim Al- andalusiy amefariki 456H chapa ya Darul -jayli Beirut chapa ya pili 1407H
4. AsluShia wa usuuliha - cha Muhamad Husein Al-Kashiful ghit waa- amefariki 1373H
5. I'laamul-mauqiaain an Rabil alamiyna cha Muhammad bin Qayim Al Jauziyah amefariki 751H chapa ya Darul jayli Beirut
6. Al-Intiqaa - cha Ibnu Abdu Barr Animriy amefariki 463H
7. Awailul-maqaalati- cha Muhammad bin Muhammad Nuuman Al-baghdadiy Al- Mufiyd amefariki 413H
- 8 Badai'us Swanaai'u- cha Al-Kasaaniy Al- hanafiy
- 9 Al- bidayat wanihay- cha Ibnu kathyri Adimishiqiy, amefariki 774H chapa ya Darul- fikri- Beirut -1402H.
- 10 Tarikhu Baghdad- cha Khatibul- baghdad amefariki 463H chapa ya Darul-kutubil- Arabiy Beirut.
- 11 Tarikhu madinati Dimishiq - cha Ibnu As-saakir amefariki 571H chapa ya Darul - fikri Beirut 1416H.
- 12 Taasiysun nadhar- cha Abu Yazid Adabusiy Al- hanafiy - kimehakikiwa na Kusahihishwa na Mustafa Muhammad Al-qabaaniy Adimishiq.

13. Tadhikratul hufaadh- cha Shamsu diyini Adhahabiy - amefariki 748H chapa ya Darul ihiyai turathil-arabiy - Beirut.
14. Tafsiro Ibnu kathyr - cha Abul- fidai Ibni kathr Adimishiq - amefariki 774H chapa ya Darul maarifat Beirut chapa ya pili 1408H
15. Tafsiro ya Durul-manthur - cha Jalalu Diyini Asuyutwi amefariki 911 H chapa ya Beirut chapa ya kwanza ya 1403H.
16. Tafsiro mafatihul ghaib - cha fakhru Diyini Raaziy amefariki 606 chapa ya Darul-Ihiyai turathi 1 - arabiy chapa ya Beirut - chapa ya kwanza 1415H
17. Tafsiro twabariy - ya Ibnu Jariyr Atwabariy amefariki 310H chapa ya Darul - maarifat - Beirut - chapa ya kwanza 1329.
18. Tafsiro Fatuhul qadiyr- ya Muhammad bin Ali Ashaukaniy- amefariki 1250H - chapa ya Darul - maarifat - Beirut.
19. Tafsiro- kashaaf- ya Muhammad Jaarallah Azamakhishariy- amefariki 538-Darul-Darul maarifat -Beirut
20. Talbiysul- Ibilisiy - cha Jamaalu DiyiniAbul Faraj bin Jauziy amefariki 597H,kimehakikiwa na Sheikh Muhyidiyn Muhammad Bi'uyun chapa ya Darul Ibni Zaydun - Beirut - chapa ya kwanza
21. Jamiu Bayaanil - ilimi wafadhlihi - chapa ya Ibnu Abd Barr An Namri amefariki 463H - kimehakikiwa na Abiy Al- ashibaaly Azahiyriy- chapa ya Ibnul Jauziy- saudia - chapa ya pili 1416H
22. Hujjatu llahil -baalighat- cha waliyullah Dahlawiy
23. Radu alaa man Akhlada ilal ardhi waankara anna Al- jithaada fiykuli 'asri faradhun cha Jalalu Diyini Asuyitwiy amefariki 911H.
24. Sil silatul- ahaadith As- sahiha - chapa ya Muhammad Nasru



- Diyani Al- Albaniy - chapa ya Riyadh - 1415H
25. Sil silatu- AHadith dhaifat- cha Muhammad Nasru Diyani Al- Albaniy - chapa ya Beirut chapa ya tano 1405H
  26. Sunanu Ibnu maajah- ya Abu Abdillah Muhammad bin Yazid bin maajah Al-qazuwiny amefariki 275 chapa ya Darul - fikri Beirut.
  27. Sunan Abiy Daud ya Abu Daud As-sajastaniy amefariki 275H chapa ya Darul - fikri Beirut.
  28. Sunan Tirimidhiy ya Abu Isa Muhammad bin Isa bin Surat Tirmidhi amefariki 279H chapa ya Darul-Ihyai turathil Arabiy Berut.
  29. Sunanu Darimiy -ya Abu Muhammad Abdillah bin Abdur-rahmani As-Samarqandi Adarmiy amefariki 255 chapa Darul-fikri-Berut.
  30. Sunanul -kubra-ya Abubakr Ahmad bin Al- Husein bin Aali Al- Baihaqi amefariki 458H chapa ya Darul-fikri-Beirut
  31. Sunanu Anasaaiy-sharhu ya Al-haafidh Jalalu Diyani Asuytwiy- Daru Ihyai turathil-arabiy-Beirut
  32. Sharhu Nawawiy katika Sahihi Muslim-ya Muhyi Diyani Abiy Zakariya Anawawiy amefariki 676 H chapa ya Darul-kutubil-ara biy-Beirut
  33. Sahih Bukhary-ya Abu Abdallah Al-bukhari amefariki 256 H chapa ya Aalamul-kutubi-Beirut chapa ya pili 1406 1-1
  34. Sahih Muslim ya Muslim bin Hajaj Anisabury- amefariki 261H Darul - fikri Beirut chapa ya pili 1398H
  35. Sahih swifat swalati Nabiy (s.a.w.w) cha Hasan bin Ali As-saaqaf -Darul -imam Nawawiy- Aman Jordan chapa ya

kwanza 1413H

36. As-sawaiquil muhriqat alaa Ahli rafudhi wadhalaal wazandaqah- chapa Ibnu Hajar Al-haitamiy amefariki 973H chapa ya Muasasatu risaalati Beirut- chapa ya kwanza 1417H.
37. Fathul- barr-sharhu ya Sahih Bukhariy ya Ibnu Hajar Al-Asiqalaaniy - amefariki 852H Darul I hiyai turathil- arabiy - Beirut chapa ya pili 1402H
38. Fiqhu sunna - ya Sayyid Saabiq - Darul fatih lil'iilaamil- arabiy - chapa ya kwanza 1418H
39. Kanzul- umaal - ya Al- mutaqiy Al- hindiy- amefariki 975H chapa ya muassasatu risaatat- Beiru- chapa ya tano 1405H
40. Majmau zawaid na mambaul- fawaid- cha Abubakar Al-Haithamiy - amefariki 807H- Darul kutubil - arabiy- Beirut.
41. Majumatu rasailu Al- muniyriyat cha Aswanaaniy chapa ya Darul ihiyai turathil- arabiy- arabiy- Beirut 1405 H
42. Al- Mustadrack Ala swahihaini cha Abu Abdillah Al- Hakim Anisaburiy amefariki 405H Darul fikri Beirut - 1398H
43. Musnad Al- Imam Ahmad bin hambal - amefariki 241H
44. Muwatwa Maalik cha Malik bin Anas amefariki 279H ihiyai turathil- arabiy Beirut
45. Warakibtu safnati - cha Mar'wan Khalifat chapa ya Markazil-ghadiyr lidiraasatil- islamiya Qum- chapa ya kwanza 1418.  
Na vitabu vinginevyo kati ya vitabu vya rejea.

# UTANGULIZI WA CHAPA YA KWANZA

Shukrani zote ni za Mwenyezi Mungu ambaye aliwatuma Mitume wake kwa ubainifu na akateremsha pamoja nao vitabu na mizani hali ya kuwa ni rehema na uongofu kwa watu. Rehema za Mwenyezi Mungu zimshukie mteule Muhammad na Ahali zake waongofu rehema ya daima isiyo na mipaka, idadi wala kikomo.

Baada ya kuchapishwa kitabu chetu "*Warakibtus- Safina*" watu walikipokea kwa mapokezi mazuri na wakakisifu kwa sifa nzuri, na wakushukuriwa ni Mwenyezi Mungu, baadhi yao wakanishauri kukifupisha kitabu, fikra hii inaweza ikawa sawa, kwani kitabu hicho kinazidi kurasa mia sita na sio kila mtu anaweza kukisoma au kukinunua, kwa sababu hii ndipo nikakifupisha.

Ama kitabu cha asili kinazungumzia kisa cha kuhama kwangu kutoka madhehebu kwenda madhehebu mengine, kwa ajili ya kuutafuta uislamu sahihi nalo ni jaribio la kufikia katika mfumo wa Mwenyezi Mungu ambao umefafanua uislamu kupitia njia tatu za kifikra zilizopo na ambazo zinaonekana katika medani nazo ni:-

- 1-Kufuata maimamu wanne wa Kiashi'ariy
- 2-Kufuata Salafu (Salafia)
- 3- Kufuata Ahlul - bait (Shi'atul- imamiyah)

Na kwa kuwa utafiti huu ni muhtasari, nimelazimika kuutoa katika njia mbili ya kwanza na ya tatu, na anayetaka kusoma nadharia ya salafia ni juu yake kurejea katika kitabu chetu (*Warakibtus - Safina*).

Namuomba Mwenyezi Mungu anipe taufiq ya kuandika kitabu maalum juu ya salafia katika wakati mfupi ujao, na awanufaishe waislamu na utafiti huu, hakika yeye ni mbora wa kuongoza na mbora wa kunusuru.



## UTANGULIZI WA CHAPA YA PILI

Shukrani zote ni za Mola wa viumbe, amani na rehema za Mwenyezi Mungu zimshukie Muhammad na Ahali zake wema watoharifu.

Giza halijaacha kueneza nguvu zake za upofu ili kuzuia mwanga wa nuru tukufu ya Mwenyezi Mungu, na linajaribu kuziba kila njia wanayoifikiria wapenzi watukufu katika kuingia humo, lakini jua linatoa mwanga wake juu ya ardhi bila ya kujali mkusanyiko wa mawingu yenye giza nene, ambayo yameafikiana kuzuia nuru yake.

Hakika haki haiachi kutoa wito wake, na wengi wameshaikubali na imewafungulia milango yake ili wapate humo uongofu na maana bora ya maisha, na mchango wetu katika kuondoa vizuizi ambavyo vinafunika mbingu. Tumeona ni bora kuchapisha kitabu chetu "*Warakibtus-Safina*" ambacho kimechapishwa kwa jina la '*Nahawul-Islaamis-Sahih*' na tumeshakirejea kwa masahihisho ya maudhui yake kwa namna ambayo tunataraji itamridhisha mso-maji mtukufu.

**Marwan Khaliyfat**  
**Iribad - Jordan.**

## MWANZO WA SAFARI

Mbingu inaiangazia ardhi, na kuangaza njia zake zinazopitika, mwanadamu hajui lugha yake, na wakati mwingine hufanya njama bila ya kuelewa ili kuzuia mionzi yake pamoja na yote hayo halichoki, mikono yake inabaki imekunjuka ili huenda ataongoka yule atakayeikamata na kupata uongofu.

Jua linaelea angani na udanganyifu umemeza sehemu kubwa miongoni mwa nuru yake katika wakati huu, na katika moja ya njia za kijiji changu kilichojawa na ugeni, ilinjia taufiq iliyokuwa imejificha katika maneno ya rafiki yangu ambaye amekuwa rafiki yangu tangu utotoni.

Nilijadiliana naye mara nyingi ili avue itikadi yake ambayo ali-ichukua kutoka kwa Ahlul-Bait (a.s) na avae Usunni, ulikuwa ni wakati wa mjadala mkali kati yangu na yeye, nilitamani aingie katika madhehebu yangu. Siku zikapita nikasajiliwa katika kiti-vo cha Sheria na masomo ya Kiislam, ambapo waalimu wangu walikuwa hawawataji Ahlul-Bait (a.s) kwa kheri.

Pamoja na kwamba mimi nilikuwa katika madhehebu ya Shafi, isipokuwa nilianza kuathirika kwa yale waliyofundisha waalimu wangu wa kisalafia katika yanayohusu itikadi, basi nikaanza kukariri mafunzo ya itikadi ya salafia. Kadhalika yale yanayosemwa juu ya Shia darasani ili nianze kumuongoa rafiki yangu lakini alikuwa ananijibu kwa hoja zenye guvu.

Na katika matembezi yetu wakati nilipokuwa namsimulia juu ya fadhila za Abubakari na Omar akanikata kauli kwa kusema - kama vile mwenye kunusurika - "huzuni ya siku ya Alhamisi!" Nikasema: "Kheri, unakusudia nini?" Akasema: "Hakika hilo ni tukio lililotokea kwa siku chache kabla ya kifo cha Mtume (s.a.w.w) ambapo Mtume (s.a.w.w) aliwaambia masahaba wake: "Njoooni niwaandikie maandiko hamtapotea kamwe baada yake," Omar akase-

Mbingu zimenikirimu

ma: "Hakika Mtume amezidiwa na maumivu au anaweweseka kinatutosha kitabu cha Mwenyezi Mungu."

Nikamwambia: "Nyinyi mmefikia kunasibisha maneno haya kwa Al - faruq, ambaye hakumuasi Mtume katu?" Akasema: "Tukio hili utalikuta katika Sahihi Bukhariy na Muslim <sup>1</sup>"

Hapo nikakata tamaa kutokana na jibu lake, nikahisi kushindwa na nikasema haraka: "hata kama amesema hayo bado anabaki kuwa sahaba." Namuomba Mwenyezi Mungu msamaha. Sentensi hii haikuja bure tu, bali ni ishara juu ya itikadi iliyokita mizizi katika akili zetu. Nikamuuliza: "katika kitabu gani umesoma tukio hili?" Kwa sababu mimi hata kama nitasimama msimamo wa mpingaji aliyeshindwa na kukiri, lakini nilikuwa nateketea kwa uchungu.

Akasema: "katika kitabu cha mmoja wa maulamaa wa Sunni ambaye ameingia katika madhehebu ya Ahlul- Bait (a.s)." Nikaomba kitabu kutoka kwake nikaanza kukisoma upesi, baada ya kukipokea, na huzuni ya Alhamisi inazunguka katika akili yangu na nilikuwa naogopa kulikuta tukio hilo. Kikanivutia kisa cha mwandishi, nikasoma hoja za uimamu wa Ahlul-Bait (a.s) na baadhi ya masahaba mashuhuri kumhalifu Mtume (s.a.w.w) na huzuni ya Alhamisi na mwandishi anathibitisha kila tukio katika vitabu vyetu sahihi vinavyozingatiwa, nilishangaa niliposoma na nikahisi mategemeo yangu yote yameporomoka, nikajaribu kuikinaisha nafsi yangu kwamba haya matukio hayapo katika vitabu vyetu.

Na katika siku ya pili niliazimia kuhakikisha hoja hizo katika maktaba ya chuo, na nikaanza na huzuni ya Alhamisi nikaikuta imehthibitishwa katika Sahihi Bukhariy na Muslim kwa njia mbalimbali.

---

<sup>1</sup>-Rejea tukio hilo katika Sahihi Bukhariy kitabu *Al-maradhu watwib babu Qaulul-maridh Qumuu aniy*, Sahihi Muslim kitabu *ul-waswiyat babu tarkul-waasiyatu*, *Twabaqaatu* Ibnu saad Juz. 2. uk. 37

Mbingu zimenikirimu

Mbele yangu kulikuwa na hiyari mbili. Ama nimuafiki Omar juu ya kauli yake kwamba Mtume anaweweseka - Mwenyezi Mungu- apishe mbali na kwa hiyo nitaondoa tuhuma kwa Omar, na ama nimtete Mtume (s.a.w.w) na nikiri kwamba masahaba chini ya uongozi wa Omar walifanya kosa kubwa katika haki ya Mtume (s.a.w.w) hadi akawafukuza, na hapa nitaivua mbele ya rafiki yangu itikadi ambayo mara nyingi nimeikariri na kujifaharisha nayo mbele yake.

Katika siku hiyo rafiki yangu aliniuliza juu ya usahihi wa yaliyomo ndani ya kitabu, nikasema na moyo wangu unateketea kwa uchungu, "ndio ni sahihi."

Nikabaki muda mrefu nikiwa na bumbuwazi rafiki yangu akanionyesha kitabu "*Liakunu ma'as-swadiqiyna*" mtunzi wake ni Tijaani na kitabu chake kingine *Fas, al ahla dhikir*" na vinginevyo, vitabu hivyo vikafungua mbele yangu uhakika mwingi, bumbuwazi na shaka yangu ikazidi.

Nilijaribu kuzuia pumzi za bumbuwazi langu kwa kusoma majibu ya maulamaa wetu juu ya ukweli uliotajwa lakini havikunifaa bali vilinizidishia mwanga juu ya ukweli wa madhehebu ya Ahlul-Bait (a.s) hadi ilipokamilika picha ya ukweli katika akili yangu na nikaingia katika madhehebu ya Ahlul- Baiti (a.s) kwa kukinaika na kwa utulivu wa moyo.

Na ndio hivi sasa- na baada ya kuhitimu katika kituo cha sheria- nina yakini tosha juu ya usahihi wa ninayofuata, na nasema maneno haya na inanijia katika akili yangu namna gani niliazimia juu ya kumuongoa rafiki yangu Mshia na watu wake mambo yakawa kinyume- yeye ndiye akawa, kwa taufiq ya Mwenyezi Mungu, ni sababu ya kuongoka kwangu. Sisahau neema hiyo- rehema ya Mwenyezi Mungu ambayo ilikuwa inanifuata daima, shukrani ni zako ewe Mola wangu shukrani nyingi zinazolingana na utukufu Wako mkubwa na neema Yako kubwa.

## MAUDHUI HAYA NI YA NINI?

Mtume (s.a.w.w) alitupa habari kwamba umma wake utagawanyika makundi sabini na tatu, yote yataingia motoni isipokuwa moja litaingia peponi <sup>2</sup>. Na leo tunaona kwamba waislamu wako makundi mengi na kila moja linadai liko katika haki, na nimeona jambo hili ni muhimu sana na kwayo imesimama hatima ya waislamu, hivyo ni muhimu sana kwa kila mwislamu anayetaraji nusura siku ya Qiyama lazima ajitahidi kujua kundi hili na kulifuata.

Al-hamdulilahi mimi nimeshafanya hivyo baada ya utafiti mkubwa nimeshalipata kundi hili, imenithibitikia kwa dalili ya kiakili na ya kunukuu kwamba ndilo lenye kufaulu na nitathibitisha hayo katika utafiti huu.

Na ni ajabu kwamba Mwislamu anasoma Hadith hii ya kufarikiana na wala hafanyi wajibu wake wa kisheria.

Katika kutafuta kundi hili kwa uhuru na kwa maudhui ili aondoe dhima yake na akutane na Mola wake kwa moyo uliosafi. Ni wajibu kwa Mwislamu baada ya kupita muda mrefu tangu kuja Mtume (s.a.w.w) na kutofautiana kwa madhehebu na maoni, mifarakano mingi na makundi, afuate njia ambayo anaamini kuwa inamfikisha katika kujua hukumu zilizoteremshwa kwa Muhammad (s.a.w.w) mwenye kuteremshiwa wahyi, kwa sababu Mwislamu anatakiwa kutekeleza kwa vitendo hukumu zote zilizoteremshwa katika sheria kama zilivyoteremshwa, lakini atajuaje kwamba hizi ndizo hukumu zilizoteremshwa, na ziko kama zilivyoteremshwa? Na waislamu wametofautiana, makundi yamegawanyika, swala sio moja, ibada haziafikiani, wala vitendo katika muamalati zote haviko katika muundo mmoja.

Atafanyaje? Ni kwa njia gani atasali? Na ni muundo gani katika maoni atafuata katika ibada zake na muamalaati zake? Kama vile

---

<sup>2</sup>-Rejea Hadith ya kufarikiana katika *Mustadrak* J: 1 uk: 6.1-128 na *Sunan Tirmidhiy* J:5 uk:26 na *Musnad Ahmad* J: 2 uk: 332



Mbingu zimenikirimu

ndoa, talaka, mirathi, kuuza na kununua, kutekeleza adhabu kutoa fidia n.k.

Na wala haijuzu kwake kufuata baba zake na kubaki katika aliyowakuta watu wake na rafiki zake, bali ni lazima apate yakini kati yake na nafsi yake na baina yake na Mola wake, kwani hapa hakuna upendeleo, kupakana mafuta kwa mgongo wa chupa, kutofungamana na upande wowote wala kasumba.

Lazima apate yakini kuwa amefuata njia bora, ambayo anaitakidi kuwa ametimiza dhima yake, baina yake na Mwenyezi Mungu katika majukumu aliyofaradhishiwa kutoka kwa Mwenyezi Mungu, na anayoamini kuwa hakuna adhabu juu yake wala lawama kutoka kwa Mwenyezi Mungu katika kufuata kwake, na kuchukua kwake hukumu kutoka kwayo, na wala haijuzu kumgusa kwa ajili ya Mwenyezi Mungu lawama ya mwenye kulaumu.

"Je, mwanadamu anadhani ataachwa bure" "3"

"Bali mwanadamu anaijua vizuri nafsi yake" "4"

"Hakika huu ni ukumbusho basi anayetaka afuate njia iendayo kwa Mola wake"<sup>5</sup>na <sup>6</sup>

## ITIKADI NA ATHARI YA MAZINGIRA.

Hakika mazingira na nyakati mara nyingi zimekuwa na athari kubwa katika kupanga fikra ya binadamu na mwelekeo wake, ambapo urithi wa kimazingira unakuwa kadiri muda unavyopita pamoja na kuzoeleka, kimaneno na kitabia unakuwa ni ukweli thabiti ambao hawezi kuuepuka, mwanadamu akitokewa na jambo linalopinga itikadi zake,

---

<sup>3</sup>.*Suratul-Qiyama:36*

<sup>4</sup>.*Suratul- Qiyama:41*

<sup>5</sup>.*Suratul - Muzzammil: 19*

<sup>6</sup>.*Aqaidul- imamiyah Muhammad Ridhaa Mudhafar uk:63-64*

athari za kifikra za jamii yake ambazo zimeshatawala katika mishipa yake zinajitokeza bila kuhisi na kusimama kidete kupinga kila anayezikhalifu, lakini Mwislamu ambaye ni mtu adhim, dini inamlazimisha kukaribisha fikra za wengine na kuzijadili kwa uhuru na kwa maudhui.

Tukiuangalia umma wa Ki-Islamu tutaukuta uko makundi mengi “kila kundi linafurahia liliyonayo”,<sup>7</sup> kila kundi miongoni mwa makundi ya Ki-Islamu linaona fikra zake kuwa ni katika vitu ambavyo havipaswi kupingwa<sup>8</sup>. Na unapojadili fikra za wengine basi unaonekana utabeba mila zao na utamaduni wao, pamoja na kwamba Mwenyezi Mungu Mtukufu anawalingania waislamu wawe wazi kwa Ahalul-kitabu tukiachilia mbali kuwa wazi baina yao, amesema Mwenyezi Mungu (Sema: Enyi Ahlul-kitabu njooni katika neno la sawa baina yetu na baina yenu, tusimwabudu isipokuwa Mwenyezi Mungu na wala tusimshirikishe na chochote. <sup>9</sup>”

Kwa nini waislamu wasiwe wazi baina yao? Kwa nini watu wa dini moja wasiwe na muamala baina yao? Je, kila mmoja wetu amechagua madhehebu yake kwa fahamu na kujua? Na baada ya kusoma na kuhakiki au amejiungaje? Lazima tukubali kuwa jambo hili litakuwa gumu sana tutakapopata mambo yanayohusiana na itikadi, mila na mambo ya kurithi ambayo yameota mizizi ndani ya mishipa yetu na nafsi zimeyazoea.

Kama utamuuliza kijana aliyezaliwa katika mji wa (Najaf) je, utakuwa Shia kama utazaliwa na wazazi wa Kisuni? Vivyo hivyo kama utamuuliza aliyezaliwa Halab, je utakuwa Sunni kwa njia hii

---

<sup>7</sup>.Suratul - muuminuna 53

<sup>8</sup>.Nadharia hii ni yenye makosa na ameilaumu Mwenyezi Mungu katika kitabu chake kauli hii ni kama kauli ya washirikina wa kiarabu: “Hakika sisi tumewakuta baba zetu wako katika mila na sisi ni wenye kuwafuata nyendo zao” (Zukhuruf. 23)

<sup>9</sup>.Surat Al-Imraani: 64.

kama utakuwa umezaliwa katika mji wa Najaf katika familia ya kiShia? Hapa hawatatofautiana kati yetu watu wawili kuhusu jawabu - Hapana - ambalo tutalisikia bali tunaweza kuweka jawabu mwanzo, kuwa ni katika mambo ya kawaida ambayo hakuna ikhitilafu humo. Tanmbihi hii peke yake inatosha kutuweka wazi juu ya ukweli halisi na inatosha kutuletea mshangao wa muamala huu mgumu, na kukimbiana unaopatikana baina yetu Kasumba zimetufikisha kiasi hicho cha hatari, hadi kasumba kwa kitu chochote tulichokizoea mazoea makubwa zaidi kuliko kuwa kwetu tayari kushikamana na hukumu ya kisheria iliyothibiti.....

Ni kipi kinanifanya katika itikadi yangu - nijisalimishe- ni madhehebu yangu niliyoyarithi kutoka kwa baba zangu na jamii yangu ndogo kuwa ndio haki pekee? Na kwamba ndio picha iliyokamilika zaidi ya dini ya Uislamu tukufu kiasi kwamba hailingani na madhehebu mengine katika daraja la ukamilifu? Ni nini kilichonipelekea kwenye itikadi hii? Ni Qur'an Tukufu, Sunna takatifu, akili sahihi au ni taasubu ambayo haina mashiko?

Kwa nini nisiweze kuitakidi kuwa madhehebu mengine ni kama madhehebu yangu, Je, si nitaulizwa kesho juu ya sababu ya kufuata kwangu na itikadi yangu ya kidini?

Swali hili muhimu ndio ambalo ni wajibu niwe na msimamo madhubuti..... mbele ya ukweli huu, hakuna pa kukimbilia kwani sote tuko sawa katika majukumu, jukumu la kutafuta, kuhakiki na kisha kuchagua msimamo sahihi wakielimu usiegemee upande wowote na usivuke mipaka. Na sote tuko sawa katika hoja ya kurejea misimamo yetu kisha kuijenga upya katika misingi sahihi.<sup>10</sup>

---

<sup>10</sup>. *Manhaju fiyl intimail - madhihabi* - kitabu cha Swaibu Abdul-hamid Uk. 15-30.

## **KUONDOA KIKWAZO.**

Inaonyesha kuna kikwazo mbele yetu na ni lazima tukiondoe kabla ya kuingia ndani ya maudhui kwani mtu anaweza kusema:

"hakika kutoa maoni katika maudhui kama haya humo kuna kupinga fikra za watu wengine na viongozi wa madhehebu.

Hakika maneno haya yanahitaji msimamo, utafiti wetu huu sio mwingine isipokuwa ni utafiti wa kielimu na jaribio la kufikia ukweli halisi na wala hatukusudii kumuudhi yeyote, na hata kama utafiti wetu utakhalifu moja ya madhehebu ya Ki-Islamu au mmoja wa viongozi, hili halimaanishi kuwa na uadui nao bali lengo la hilo ni kubainisha kukosea kwao, kosa ambalo limetokana na utafiti safi wa kielimu, na humo hakuna uadui dhidi ya yeyote wala kugusa shakhisiya ya yeyote.

Na kugundua kosa ni maendeleo makubwa kwetu katika kusonga mbele kuelekea kwenye ukamilifu.

Hakika mshangao wangu unazidi kwa mtu ambaye anafumba macho yake na kuziba masikio yake hali ya kuwa anatafuta siasa ya mbuni akidhani kuwa atanusurika kutokana na hatari inayomuandama! Hakika Hadith ya 'Umma utagawanyika mafungu 73' hayaepukiki lazima tukubali hilo, na kuvua mila ambazo zimefunika akili zetu ni hatua ya awali kuelekea kwa Mwenyezi Mungu.

## **KATIKA ZAMA YA MTUME (S A W W)**

Maswahaba (r.a) walikuwa wanarejea kwa Mtume (s.a.w.w.) katika mambo yanayowatokea, naye alikuwa anawajibu kulingana na sheria ya Mwenyezi Mungu, na sisi tunajua kuwa Mtume (s.a.w.w) habaki

milele ili watu wamrejee kwa mambo ya kidini na kidunia, alifariki (s.a.w.w) baada ya kutimiza vizuri wajibu wake na lazima awepo atakaye bainisha vizuri sheria za Mwenyezi Mungu ubainifu ulio kamili na sahihi ambapo Mwislamu atapata matumaini kwayo na kwamba kauli yake hii ndiyo makusudio ya sheria.

Lakini huyu atakayebainisha ambaye Mwenyezi Mungu ametuandalia ni nani? Swali hilo ndilo limegawa umma katika makundi mengi. Hakika Mwenyezi Mungu hatamkubali mwanadamu isipokuwa aamini uislamu ambao aliuteremsha kwa Mtume wake (s.a.w.w). Amesema Mwenyezi Mungu Mtukufu: "anayetaka dini isiyokuwa ya Ki-Islamu hatokubaliwa nayo na kesho Akhera atakuwa miongoni mwa wenye hasara"<sup>11</sup>

Lakini tutapata wapi uislamu huu ambao Mwenyezi Mungu hakubali isipokuwa huo? Je, uko kwa Ashiariy? Na madhehebu manne? Au uko kwa Shia Imamiya? Au uko kwa Salafia? Au uko kwa Muutazila? Au uko kwa Mataridiyah? Swali linaendelea vivyo hivyo hadi tufikie kundi la sabini na tatu.

Njoo tuwe pamoja - ewe msomaji mtukufu - ili tumtafute huyu mbainishaji hadi tuchukue dini yetu kutoka kwake na tujivue na dhima yetu mbele ya Mwenyezi Mungu, tutafute mfumo wa Mwenyezi Mungu ambao umeepukana na kasoro na makosa, mfumo ambao umesimama juu ya ukweli na yakini, usio na ziada, upungufu wala mabadiliko. Njoo tuangalie katika hoja za makundi mawili yafu-atayo ili tuone nafasi yake katika uislamu ili tusibakie kama wale wanaosema: Hakika sisi tunadhani dhana tu na wala sisi hatuna yakini<sup>12</sup>.

---

<sup>11</sup> Surat Al-imran 85

<sup>12</sup> Surat Al-jathiya 32

## UFAFANUZI WA NADHARIA YA

### KWANZA.

Ni nadharia ambyo inafuatwa na Waislamu wengi hivi leo na wao wanajiita Ahlus-sunna wal -jamaah, wao katika misingi ya dini (usuul) wanarejea kwa Abul -Hasani Al- Ash'ari na katika ( furu'u) wanarejea kwa maimamu wanne "13".

Abul-Hasan Al-AShiary amezaliwa 270 H, na inasemekana amezaliwa 260H na amefariki 324H, na inasemekana 330 H, amesoma *elimul - kalaam* kwa Al-jabaiy mmoja wa masheikh wa muutazilah na baada ya miaka 40 katika muutazilah na kwa athari za mijadala mingi pamoja na mwalimu wake Al-Jabaiy akapata maoni mahsusi yaliy-omfanya aache kuwa muutazilah"14" na akaanzisha madhehebu yake yenye msimamo wa kati baina ya watu wa Hadith na mutazilah "wenye kufuata akili, madhehebu yake yakawa ni kutumia akili na kunukuu, madhehebu yake yalienea baada ya karne ya sita Hijiria, Asharia wanafuata mmoja wa maimamu wanne wa kifiqihi nao ni:-

- ☞ Abu Hanifa Nuumani bin Thabit
- ☞ Maaliki bin Anasi
- ☞ Muhammad bin Idrissa As-Shaafiy
- ☞ Ahmad bin Hanbali

Hawa maimamu hawakuwa katika AShiariy, Ashairiy amezaliwa baada yao kwa miaka mingi, Abu Hanifa alikuwa ni Marijiah, Ibnu Hambali na Maliki walikuwa katika Itikadi ya watu wa Hadith.

---

<sup>13</sup>Yapasa kuelewa kwamba lakabu ya Ahlus-sunna wal-jamaaah ni pana zaidi Ashaira anaingia humo Al-metaridiyah, Adhahiriyya Al-hashawiyah, na watu wa Hadith, kusema kweli lakabu hii - kwa Ashairah ni kwa upande wa ujirani (Ukuruba) kwa kujiita kwao lakabu hiyo.

<sup>14</sup> Alipata sababu zingine labda zilizomsababisha kufuata jambo hili hapa sio mahali pa utafiti wake.

## UFAFANUZI WA NADHARIA (MADHEHEBU) YA PILI

Nayo ni nadharia ambayo inafuatwa na Shia Al-imamiya na wao wana idadi kubwa katika waislamu na wanafuatia baada ya Ashaira kwa idadi, Shia wanachukua uislamu wao - itikadi na fiqihi - kutoka kwa Mtume (s.a.w.w) na watu wa nyumba yake watukufu (a.s) na wala si vinginevyo, na wanaamini uimamu wa Ahlul-Bait, kifikra na kisiasa . Na muda wote wa historia walikuwa wanapinga watawala jeuri, na walipata mateso mengi na kupotoshwa shakhisiya yao na watawala na maulamaa waovu kwa muda wote wa historia ya Ki-Islamu.

Ama ni lini UShia ulianza, hapa kuna rai nyingi katika kuanza kwake<sup>15</sup>, na ambayo sisi tunaamini ni kwamba wafuasi wa Ali walianza katika uhai wa Mtume (s.a.w.w) ambao walikuwa wanamsifu na kumuenzi, kisha jina la UShia likakolea zaidi baada ya hapo.

Amesema Abu Hatimu Ar-Raaziyy mwenye kitabu cha Az-Ziynah" Hakika jina la kwanza lililodhihiri katika Uislamu katika zama ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) ni Shia, na hii ilikuwa ni lakabu ya masahaba wanne nao ni:-

- ☞ Abu Dharri
- ☞ Salman
- ☞ Miqidad
- ☞ Ammar<sup>16</sup>

---

*15 -Baadhi yao wamesema uShia umeanza siku ya saqifa na inasemekana siku aliyouliwa Athumani na inasemekana umeanzishwa na Abdillahi bin Saba'a .....*

*16-Raudhaatu l- jannaat 88*

Mbingu zimenikirimu

Ibnu Khaldun amesema: "Kundi la masahaba lilikuwa linamfuata Ali, na likaona kuwa ana haki zaidi kuliko mwingine, na alipoenguliwa na kupewa mwingine wakachukia juu ya hilo na wakamsikitikia, isipokuwa kaumu kwa kushikamana kwao na dini na kujali kwao umoja hawakuzidisha katika huo mning'ono zaidi ya kuchukia na masikitiko<sup>17</sup>

Dkt. Subhi Swalehe amesema: Kulikuwepo baina ya Masahaba hata wakati wa Mtume (s.a.w.w) na wafuasi wa mtoto wake wa kulea Ali. Kati yao ni:-

- ☞ Abu Dhar Al-ghafaar
- ☞ Miqidad bin Al-Aswad
- ☞ Jabir bin Abdillah
- ☞ Ubay bin Kaab
- ☞ Abu Tufail Omar bin Waail
- ☞ Abbas bin Abdulmutalib na watoto wake wote
- ☞ Ammar bin Yaasir na Abu Ayub Al-answariy <sup>"18"</sup>

Na katika waliosema UShia ulianza wakati wa Mtume ni Ustadh Muhammad Kurd Ali katika kitabu chake cha "*Khitwatu shaami*"<sup>19</sup>. Na Muhammad Abdillah Annan katika "*Jumuiyat Siriyah*" na Abdillah Al-Amin katika kitabu chake "*AL-firaqu wal-madhaahibul qadiymah*"<sup>20</sup>

---

<sup>17</sup>-Tarekhu Ibnu Khuldun Juz.3 uk 364

<sup>18</sup>-Anudhumul - islaamiyah, uk 96

<sup>19</sup>-Khitwatu shaam J 5 uk 251.

<sup>20</sup>-Kwa ufafanuzi wa maudhui haya rejea kitabu chetu "Warakibtus Safina uk. 616 - 619.



## UTARATIBU WETU KATIKA UTAFITI.

Utaratibu wetu katika utafiti huu ni kulitaka kila kundi lilete hoja yake kutoka katika kitabu na Sunna juu ya usahihi wa madai yake kwa sababu ni wajibu kwa hao watu kuuchukua Uislam wao kwao, utaratibu wetu ni

Qur'an, anasema Mwenyezi Mungu: "Sema leteni dalili zenu kama nyinyi ni wa kweli <sup>21</sup> na ambaye mizani ya amali zake njema itakuwa nzito, Basi atakuwa na maisha mazuri" <sup>22</sup>.

Kwa kuongezea haya tutataja matatizo muhimu katika misingi ya makundi haya mawili kama yatapatikana: "Wabashirie waja wangu ambao wanasikiliza kauli kisha wanafuata iliyo nzuri zaidi hao ndio ambao wameongozwa na Mwenyezi Mungu na hao ndio wenye akili" <sup>23</sup>.

---

<sup>21</sup>Suratu tauba: 199

<sup>22</sup>Surat ul Qaari'ah: 7

<sup>23</sup>Surat Zumar 17 na 18.

## **SEHEMU YA KWANZA**

### **PAMOJA NA ASHAIRAH**

Kwa nini niwe Asha'irah?

Kwa nini ni wajibu nimfuate AShiariy na moja ya madhehebu manne?  
Je, kuna dalili? Je, kuna Aya? Kuna Hadith?

Tukirejea kwenye Qur'an na Sunna hatupati hata ishara ndogo juu ya jambo hili, anasema Jaadul - haqi Ali Jaadul - haqi -Sheikh wa Azhari: "Hailazimu kauli ya mwenye kusema kuwa kuna ulazima wa kumfuata mmoja wa maimamu Abu Hanifa 'Maaliki, Shaafiy na Ahmad bin Hanbali wakati hakuna dalili juu ya hilo<sup>24</sup>"

### **MAIMAMU KUKATAZA KUFUATWA KWAO.**

Kati ya matatizo yanayotupata hapa ni kukataza kwa maimamu wanne wao wenyewe kufuatwa na katazo hili limepokelewa kwa ishara na kwa wazi na hizi ni baadhi ya kauli zao:-

### **KAULI ZA ABU HANIFA**

- 1 Si halali kwa yeyote kufuata kauli yetu maadamu hajui tume-ichukua wapi <sup>25</sup>  
Shaukani amesema katika kueleza kauli hii "Na huku ni kukataa wazi kufuatwa,

<sup>24</sup>*Durusul-husainiyah uk. 139*

<sup>25</sup>*"Al-intiqau" Ibnu Abdil barr uk. 145, Majumuatu rasailil- munirah Aswanaaniy J.1 uk 28, Hujatullahil -baaligha cha Shaha Dahalawiy J. uk 158*

kwa sababu anayejua dalili basi ni mujtahidi anayetakiwa kutoa hoja, si mwenye kufuata kwani yeye ni mwenye kufuatwa ambaye anafuata na anakubali kauli hatakiwi kutoa hoja <sup>26</sup>

- 2 Kauli yetu ni maoni nayo ni maoni bora tuliyoyafikia na atakaye kuja na maoni bora kuliko kauli yetu basi yatakuwa ni bora zaidi kuliko kauli hii yetu<sup>27</sup> na amepokea Ibnu Hazim kauli miongoni mwa kauli za Abu Hanifa juu ya kukataza kufuatwa.
3. Ilisemwa kwa Abu Hanifa, "Ewe Abu Hanifa haya unayotolea fatwa kwayo ni ukweli ambao hauna shaka? Akasema: "Sijui huenda ni batili ambayo hakuna shaka humo."

Zafar anasema: "Tulikuwa tunaenda kwa Abu Hanifa na yuko pamoja nasi Abu Yusuf na Muhammad bin Al-Hasan, tulikuwa tunaandika kutoka kwake, siku moja akamwambia Abu Yusuf ole wako! Usiandike kila kitu unachokisikia kutoka kwangu, kwani mimi naweza kuona rai leo, kisha nikaiacha kesho na naona rai kesho na naiacha keshokutwa."<sup>28</sup>

## KAULI ZA MALIK BIN ANASI

1. "Hakika mimi ni binadamu nakosea na kupatia angalieni katika rai yangu, kila itakapoafikiana na kitabu (Qur'an) na Sunna basi ichukueni na yoyote isiyoafikiana na kitabu na sunna iacheni <sup>29</sup>."

---

<sup>26</sup> *Qaulul-mfiyd ya Shaukaniy* uk. 49.

<sup>27</sup>*Tarekhu Baghidad "ya Al-baghidadiy* J: 3 uk 42, *Hujatullahi al-baligh* J:1 uk:157*mulakhis Abu Twalib-qiyaas wa raalji wal-Istihisan wataqilid "cha Ibnu Hazim* uk: 66.

<sup>28</sup> *Tarekhu Baghidad "ya Al-baghidadiy* J: 3 uk 42, Abu Hanifa cha Abu Zahra

<sup>29</sup> *Jaamiu bayanil- ilmi wa fadhililhi "Ibnu Abdi Barr, kimehakikiwa na Abul-Ashibaa Azahiy* J: 2, uk 775 *"Maana Qaulul-imam il-matwalabiy idha swahal-hadithu fahuwa madhihabiy "Cha taqiyu Diyni As-sabakiy" mhakiki: Ali Nayf Buqai' uk. 125.*

Mbingu zimenikirimu

Ibnu Hazim akielezea maneno ya Malik anasema: "Huyu ni Malik anakataza kufuatwa, vile vile Abu Hanifa na Shafiy....<sup>30</sup>"

Na Shaukaniy amesema: "Haifichikani kwako kuwa hii ni kauli kutoka kwake yaani Maliki kwa kukataza kufuatwa kwake <sup>31</sup>"

2. Malik amesema: "Sisi tunadhani dhana tu na wala hatuna yakini <sup>32</sup>"

Al-Qaa'naby amesema: "niliingia kwa Malik katika maradhi yake aliyofia na kumsalimia, nikamuona analia, nikasema: "Ewe Abu Abdillah kitu gani kinakuliza?"

Akaniambia: "Ewe mtoto wa Qaanab, kwa nini nisilie! Na nani anahaki ya kulia zaidi kuliko mimi? Natamani nipigwe mijeledi, nilikuwa na nafasi katika niliyoyatanguliza, laiti nisingetoa fatwa kwa rai yangu <sup>33</sup>"

Imepokewa kuwa Malik alitoa fatwa katika talaka ya Al-battah (talaka ambayo haina kurejea) kuwa ni talaka tatu, akaangalia kwa Ashihabu naye ameshaiandika akasema: "Ifute, mimi kila ninaposema kauli mnaifanya (kama) Qur'an, unajuaje huenda mimi nitaiacha kesho na nitasema kuwa ni moja." <sup>34</sup>"

## KAULI ZA SHAFI

1- "Ambayo nimeyasema Mtume alikwishasema kinyume na kauli yangu, basi ambayo yamesihi kutoka Hadith ya Mtume ni bora zaidi na wala msinifuute mimi" <sup>35</sup>

---

<sup>30</sup> *Al-ihkaam fiy usuulil Ah-kaam J: 6 uk 294*

<sup>31</sup> *Al-qaulul- mufiyd uk: 50*

<sup>32</sup> *Jamiu bayanil -ilimi wa fadhilihi J:2 uk: 33*

<sup>33</sup> *Amepokea Ibnu Abdibarr - rejea Qawlul- mufiid uk: 79, Wafayatul- Aayan: cha Ibnu Khalkaan J. 3 uk. 246.*

<sup>34</sup> *Al-ihkaam fiy usulil-akhaam J: 6 uk 314*

<sup>35</sup> *Adabu Shaafiy wamanaqibuhu Cha Ibnu Abiy Hatim Araazyi uk 93, Maana Qaulul-imamu - Matwalabiy cha Assabakiy uk 71.*

Mbingu zimenikirimu

As-Sakabiy ametoa dalili kwa kauli hii ya Sharifiy juu ya kukataza kwake kufuatwa.

2. "Asifuatwe yeyote isipokuwa Mtume wa Mwenyezi Mungu" "36":
3. Shafi amemwambia Maziniy: "Ewe Ibrahim usinifuate katika kila ninayosema, tazama hili kwa ajili ya nafasi yako, hakika hii ni dini" "37"
4. "Hakika nimetunga vitabu hivi bila ya jitihada, hivyo ni lazima kupatikana humo makosa! kwa sababu Mwenyezi Mungu anasema: Kama (Qur'an) ingekuwa inatoka kwa asiye kuwa Mwenyezi Mungu basi wangekuta humo makosa mengi, "38" mtakapopata katika vitabu nyangu hivi yanayopingana na kitabu na Sunna basi nimeshayaacha hayo "39".

## KAULI ZA AHMAD BIN HANBAL

- 1- Msinifuate wala msimfuate Maliki, Shafi, Auzaaiy wala Thauriy bali chukueni walipochukulia. "40"
- 2- Abu Daudi anasema: Nilimwambia Ahmad Nimfuate Awzaiy au Malik? Akasema: Usimfuate yeyote katika dini yako miongoni mwa hawa, Chukua yaliyokuja kutoka kwa Mtume. "41"
- 3- "Katika uchache wa fahamu ya mtu ni kufuata watu katika dini yake" "42"

---

<sup>36</sup> Radu alaa man akhilada ilaal ardh waankara Al- ijitihadi fiy kuli asri faradhun cha Suyutwiyy 138

<sup>37</sup> Hujatullaahil balighah J :1 uk:157

<sup>38</sup> Suratu Nisaa 82

<sup>39</sup> Mukhutasarul-muamal cha Abu Shaamah Shafii uk : 60 .

<sup>40</sup> Rejea iliyopita uk: 61, majumuatu rasailil-munira J: 1 uk: 27

<sup>41</sup> Majumuatu rasailil-munira, Juz. "I'ilaamul-mauqi'iyin "cha Ibnu Qayim J: 2 uk 201

<sup>42</sup> Majumuatu rasail-munira "Juz 1 uk 27 Ibnu Qayim J: 2 uk 201

- 4- Ilitajwa kwa Ahmad bin Hanbali kauli ya Malik na ikaachwa isiyokuwa hiyo, akasema: "Haitazamwi isipokuwa Hadith, watu wanapata fitina (mtihani) hivi wanafuata kauli ya mtu na wala hawajali Hadith" "43"

## KAULI ZA MAULAMAA

- 1- Amesema Sahanun - naye ni mashuhuri kati ya wanafunzi wa Malik "sijui ni rai gani hii ambayo kwayo imemwagwa damu na kwayo tupu zimehalalishwa, na kwayo zimestahiki haki" "44"
- 2- Amesema Ibnu Abdibbarri Hafidhul-Magharib: "Hakika haku-na tofauti baina ya watu wa Miji katika uharibifu wa kufuata"45 na baada ya kunukuu aya za Qur'an katika kulaumu kufuata akasema: "Na hii yote ni katika kukataza kufuata na ni utanguzi kwa ambaye ameifahamu na akaongozwa kwa uongofu wake" "46".
- 3- Amesema kadhi Al-Baqalaaniy : "Atakayefuata basi asimfuate isipokuwa aliye hai na wala haijuzu kumfuata aliyekufa" "47"
- 4 Suyutwiw amesema: "Waliotangulia na waliokuja baadaye hawakuacha kuamrisha Ijtitihadi na kusisitiza juu ya yake na wanakataza taqilidi (kufuata) wanailaumu na Wanaichukia, na ameshatunga katika kushutumu taqilidi Al-maziny, Ibnu Hazim, Ibnu Abdibarr, Abu shaamah, Ibnu Qayyim Al-jauziy na mwenye Al-baharul-muhiytu "48"

---

<sup>43</sup>Radu alaa man akhilada ilal ardh uk: 134.

<sup>44</sup>Alqaulul mufid uk. 79 lilamul mawqiin Juz. 1 uk 79.

<sup>45</sup>Rejea iliyopita uk. 48

<sup>46</sup>Raddu alla man akhlada ilal ardhi,Alqawlul- mufiid uk. 48.

<sup>47</sup>Ibn Hazm ameinasibisha katika Al-hkami Juz. 6 uk. 97.

<sup>48</sup>Raddun ala man akhlada uk. 42.

- 5 Ibnu Daqiyq Al-Iyd ambaye anahesabiwa kuwa ni mujadidu wa karne ya saba hijiriya, anaona uharamu wa taqlidi na hakuweza kusema wazi isipokuwa wakati wa kufa kwake. Amepokea Al-Adufiy kutoka kwa Sheikh wake Imam Ibnu Daqiril -Iyd Kwamba alimuomba karatasi na akaandika katika maradhi yake aliyokufa na akaiweka Chini ya godoro lake alipokufa wakalitoa wakakuta kuna kuharamisha taqilidi kabisa. "49"
- 6 Amesema Sheikh-Akbar Ibnu Al-Arabiy: Taqilidi katika dini ya Mwenyezi Mungu haijuzu kwetu, sio taqilidi ya aliye hai wala maiti "50"
- 7 Shaukaaniy anasema: Matamshi ya maimamu wanne katika kukataza taqilidi na kutangaza rai zao na rai za wengine juu ya Nassi (Qur'an na Sunna) haifichikani kwa anayejua miongoni mwa wafuasi wao na wengineo, kadhalika maulamaa wanne wameongoa, wasiokuwa wao kuacha taqilidi yao na wakakataza juu ya hilo. "Hakika imesihi kutoka kwao yaani maimamu wanne - kukataza taqilidi "51"
- 8 Al-Jauziy anasema: "Jua kwamba anayeqalidi hana uhakika katika aliyoyafanyia taqilidi na katika kuqalidi kunabatilisha manufaa ya akili kwa sababu imeumbwa ili itafiti na kufikiri" "52".
- 9 Amesema Asaydu Saabiq "maimamu wanne walikuwa wanakataza kufuatwa na wamesema: Haijuzu kwa yeyote kusema kauli yetu bila ya kujua dalili yetu, na wanasema wazi kuwa madhehebu yao ni Hadith sahihi ..... "53"

---

49 *Al-qawlul mufid uk. 57*

50 *Al-futuhaatul-makiyah, Al-babu thamin wathananuna (mlango 88)*

51 *Al-qaulul-mufiyd uk 42, 48 na 66*

52 *Talbiysul-Ibliysi uk 124 - 125, Al - qaulul-mufiyd uk. 66*

53 *Fiqihi Sunnah 1: uk. 13 - 14*

10 Saalim Al-bahanasaawiy anasema: "Asili katika Uislamu ni Mwislam kuchukua hukumu ya kisheria katika kitabu na Sunna, kwa sababu hakuna umaasum kwa yeyote hadi kauli zake na vitendo vyake viwe ni sheria kutoka kwa Mwenyezi Mungu, visivyo na makosa. Na kauli za Abu Hanifa, Malik, Shafi na wengineo, sio lazima kwa dhati yake bali ni kwa kuwa kauli za hao maimamu wanne zimetegemea kitabu na Sunna "54":

## **TUTAMFUATA (TUTAMQALIDI) NANI?**

Tukiachilia mbali kauli za maimamu wanne katika kukataza kufuatwa kwao, tukijaalia kuwa kuna dalili, tutamfuata nani? Je, tumfuate Abu Hanifa au Malik au Shafi au Ahmd? Hakika kilicho bora kimekosekana, na kuchagua kilicho bora bila ya kuwepo kilicho bora ni uharibifu kiakili na kisheria, mfano kama tutamfuata Shafi, hii si ina maana kwamba sisi tumeweka kwa wengine alama ya kuuliza? Na tatizo ni kwamba madhehebu ya AShiariy ya kifiqihi ni mahala pa Ikhartilafu, watu wa Hanafiy wanasema ilikuwa ni wa kihanafy, Malik wanasema alikuwa ni wa Malik na shafi kadhalika wanasema ni Shaafiy!

## **MAIMAMU NA SUNNA**

Hakika anayefuatilia rai za maimamu wanne anakuta kwamba humo kuna ambayo yanakhalifu sunna, mfano wa hilo ni rai yao katika talaka, inafahamika kuwa talaka tatu kwa tamko moja, Mtume ameifanya kuwa ni talaka moja<sup>55</sup>. Lakini Maimamu wanne wameihesabu kuwa ni talaka tatu, itajuzu vipi kwa Mwislamu kuacha kilichosihhi kutoka kwa Mtume (s.a.w.w) na kuchukua kinyume chake?

---

<sup>54</sup> *Assunnatul- mufutara alaiha uk. 194*

<sup>55</sup> *Sahihi Muslim, kitabu Twalaaq babu twalaaq thalaath (mlango wa talaka 3)*



Mbingu zimenikirimu

Al- Muhaqqiq Ibnu Daqiqil-iyd amekusanya mas'ala ambayo madhehebu ya kila mmoja miongoni mwa maimamu wanne yamekhalifu Hadith sahihi mmoja mmoja na kwa pamoja katika mujaladi mkubwa "56", Al-Albaniy ametaja mas'ala 55 humo maimamu wanne na wanazuoni wamekhalifu sunna sahihi, na Ibnu Hazim amesema juu ya Hadith ambazo wamezikhaliifu maimamu na mafaqihi, kama atazifu-atilia mfuatiliaji basi idadi yake ingefikia maelfu "57":

Amesema Alaithu bin Saad: Nimehesabu kwa Malik bin Anas mas'ala sabini, yote amekhalifu sunna za Mtume na humo amesema kwa rai yake" 58":

## **KUTOKA KATIKA FIQIHI YA MAIMAMU WANNE.**

Amesema Abu Hanifa: "Kama mwanaume atakuwa Misri akampa uwakala mtu mwingine aliyeko Andalusi kwamba amuolee mke basi akamuolea, na wala wasikutane aslani katika wanayo yaona watu, kisha mwanamke apate mtoto nasaba yake itakuwa ni ya mwanamme ambaye yuko Misri" 59

Dabusi Al-hanafiy amesema: "Mtu akimkodisha mwanamke ili azini naye na wala si kwa ajili ya kuwa mtumishi, na akazini naye basi hakuna adhabu juu yake, kwa Abu Hanifa.

Mtu akimuoa mahrimu yake akamwingilia naye anajua au kwa kutojua hakuna adhabu juu yake, kwa sababu sura ya kuhalalisha imesha patikana nayo ni nikahu (ndoa) hata kama hakuruhusiwa, hiyo ni kauli

---

<sup>56</sup> Rejea "Swifatuswalati Nabiyi" cha Al-Albaniy uk. 37

<sup>57</sup> Al-Hadith hujatu binafsihi fiy aqaidi wal-ahkaaami cha Al-Albaniy uk. 58

<sup>58</sup> Jamiu bayanil ilimi wafadhilihi J: 2 uk 1080

<sup>59</sup> Al-ahawalus-shakhisiyat cha Muhyidiyini Abdul-Hamid bahath ya nasaba na rejea kitabu cha Hanafi.

Mbingu zimenikirimu

ya Abu hanifa....<sup>60</sup>"

Malik - kama mtu atanuia kumtaliki (katika Fiqh) mke na wala asita-  
mke basi atakuwa ameachika.

Zamakhishariy mfasiri maarufu amesema: Wakiuliza madhehebu yangu siyasemi, nayaficha; kuyaficha kwake ni usalama kwangu, wakisema ni Hanafi, nitasema kwamba wanasema mimi nahalalisha pombe nacho ni kinywaji kilichoharamishwa, wakisema ni Malik nitasema mimi nahalalisha kula mbwa na wadudu wakisema ni Shafi nitasema kwamba wanasema mimi nahalalisha kuo binti \* na binti ni haramu, wakisema basi ni Hanbali nitasema, wanasema kwamba mimi ni mzito wa kutatua nachukiza ninasema kuwa Mwenyezi-Mungu ana viungo "<sup>61</sup>":

## **KATIKA ITIKADI YA ASHAIRAH.**

Annawawiy amesema: "Na madhehebu ya Sunni halikadhalika ni kwamba Mwenyezi Mungu Mtukufu sio wajibu kwake kitu chochote, ametukuka Mwenyezi Mungu bali ulimwengu wote ni miliki yake dunia na akhera viko katika mamlaka yake anafanya kwayo atakalo, kama atawaadhibu wanaotii na wema wote na akawaingiza motoni basi itakuwa ni uadilifu kutoka kwake, na kama atawaneemesha makafiri na akawaingiza peponi basi ni juu yake hilo "<sup>62</sup>"

Hakika itikadi hii ya Ashairah haina dalili bali dalili ziko dhidi yake wao kwa kujengea kanuni yao - sio wajibu kwa Mwenyezi Mungu kitu chochote - wamesema kujuzu kwa Mwenyezi Mungu kuwaingiza watiifu motoni na makafiri kuwaingiza peponi,

\* Ana kusudia kwamba shaafiy anahalalisha mtu kumuoa binti yake wa zinaa.

60 Taasisu Nadhar uk: 148-149 Al-qabaaring Adimishiqiy na tazama: Badaius-swanain cha kasaaniy Al-hanafiy J:4 uk:35

61 *Tarfama ya zamakhishariy J: 4 katika tafsiri yake ya kashafu uk. 310.*

62 *Sahihi muslim, sharah ya nawawiy J: 17 uk 160*

lakini kanuni hii ni mbovu kwani Mwenyezi Mungu ameshawajibisha katika nafsi yake vitu kati ya hivyo ni rehema Amesema Mwenyezi Mungu: "Mola wenu amefaradhisha rehema katika nafsi yake."<sup>63</sup> Na waliyoyasema kwamba ulimwengu ni miliki ya Mwenyezi Mungu na Dunia na Akhera viko katika mamlaka yake amefanya kwavyo anayotaka ni sahihi, lakini mambo hayafikii awa-dhibu vipenzi vyake kwani Mwenyezi Mungu ameahidi pepo zinazotiririka chini yake mito katika Aya nyingi.

"Hakika ahadi ya Mwenyezi Mungu ni ya kweli" <sup>64</sup>

"Hakika ahadi yake ni yenye kutekelezwa" <sup>65</sup>

Je, ni kitendo cha Mwenyezi Mungu Mtukufu?

Kadhi Al-iyji amesema katika "*Al- mawaaqifu*" katika maqsadu ya saba: Taklifu kwa yasiyowezekana inajuzu kwetu <sup>66</sup>.

Hii ni itikadi nyingine inayopingana na Qur'an amesema Mwenyezi Mungu: "Mwenyezi Mungu haikalfishi nafsi isipokuwa inachokiweza," <sup>67</sup>"Mwenyezi Mungu haikalfishi nafsi isipokuwa kwa kile alichokipa"<sup>68</sup>

## KAULI ZA MAULAMAA KWA MAIMAMU

Khatibu Al-Baghdad amepokea kwa Isnad kutoka kwa Wakii amesema: walikutana Sufiyan Thauriy, Shariki, Hasan bin Swaleh na Ibn Abiy Laila wakamwita Abu Hanifa akawajia wakamwambia: "Unasemaje juu ya mtu aliyemuwa baba yake? Akamuoa mama yake na akanywa pombe akiwa amekaa juu ya kichwa cha baba yake?"

---

<sup>63</sup> *Suratu Al-An-aam* 54

<sup>64</sup> *Surat luquman:* 33

<sup>65</sup> *Mariyam:*61

<sup>66</sup>-*Al-mawaaqifu uk* 330

<sup>67</sup>-*Surat baqara* 186

<sup>68</sup>*Surat twalaqa* 7

Akasema: "Ni muumini." Ibn Abu Laila akamwambia: "Sitokubali shahada yako abadani," Sufiani Thauriy akamwambia: "sitokusemsha kamwe," na Shariki akamwambia: "kama ningekuwa na mamlaka juu yako ningekukata shingo," Hasani bin Swalehe akamwambia: "Uso wangu kwako ni haramu kutazama uso wako abadani" ..... na aliposikia kufariki kwake Sufiyani alisema: "Namshukuru Mwenyezi Mungu ambaye amewapumzisha waislamu kwake."<sup>69</sup>

Naye amesema Ibnu Abdi Barr juu yake: "katika waliomshutumumu na kumkosoa ni Muhammad bin Ismail Al-Bukhariy amesema katika kitabu chake "Al-Dhuafau wal-matruukina Abu Hanifa Annuman bin Thabit Al-Kuufiy, Naimu bin Hammadi" Amesema ametusimulia Yahya bin Said na Maadh bin Maadhi tulimsikia Sufian Thauri anasema: "Abuu Hanifa alitakiwa atubu, kutokana na kukufuru kwake mara mbili, Nuaim bin Al-fazaariy amesema: "Nilikuwa na sufiyan bin Uyainah ikaja habari ya kifo cha Abu Hanifa," akasema: "Alikuwa anavunja Uislamu tawi kwa tawi na hakuzaliwa katika Uislamu mtoto muovu kuliko yeye, haya ni ambayo ameyataja Al-Bukhariy "<sup>70</sup>"

Kutoka kwa Walid bin Muslim anasema: Aliniambia Malik bin Anasi "Je, Abu Hanifa anataja mji wenu?" Nikasema ndio, akasema, "haifai kuishi katika mji wenu "<sup>71</sup>":

Na anasema Ibnu Abdil-barr juu ya Imam Malik ameshazungumza Ibnu Abiyt Dhiib juu ya Malik bin Anasi maneno mabaya na makali nimeona karaha kuyataja, ni mashuhuri kwake aliyasema kwa kupinga kwake kauli ya Malik katika Hadith ya "Al-bay ain bil-khiyar"

---

<sup>69</sup>-*Tarikhu Baghidad J: 13 uk 374*

<sup>70</sup>-*Al-ilitiqaau uk. 150*

<sup>71</sup>*Al-'ilalu wa maarifatu rijaali "cha Ahmad bin Hambal J: 2 uk 547 kimehakikiwa na kutolewa na Wasiyullah Abbas na akasahihisha Sanad zake.*

Mbingu zimenikirimu

Ibrahim alikuwa anazungumza dhidi yake, na Ibrahim bin Yahya alikuwa anaomba dhidi yake, vile vile amezungumza juu ya Malik - katika aliyoyataja As-Saajiy katika kitabu chake Al-Ilal - Abdul - Azizi bin Abiy Salamah na Abdurahman bin Zaid bin Aslam na Ibnu Is'haaq na Ibnu Abiy Yahya na Ibnu Abiy Zanad na wakaaibisha madhehebu yake, na wamezungumza juu yake wasio kuwa hao kwa kuacha kwake riwaya ya Saad bin Ibrahim, na riwaya yake kutoka kwa Daud bin Al-Hasyin na Thauri bin Zaid. Na alishutumwa Shafi na baadhi ya wafuasi wa Abu Hanifa katika rai yake kwa hasadi kwa nafasi ya Uimam wake.

Na watu walimlaumu katika kupinga kwake kupaka juu ya khofu katika safari na pasipokuwa na safari na katika maneno yake juu ya Ali na Athumani na katika fatwa yake katika kuwaingilia wanawake nyuma "72"

Ama Shafi ameshazungumza juu yake Yahaya bin Muiyn - Imam wa kurekebisha na kukosoa, amesema sio mkweli "73" Amesema, Ibnu Abdil-barr: Imesihi kutoka kwa Ibnu Muiyn kwa njia nyingi kwamba alikuwa anazungumza juu ya Shafi. " 74"

## NA WAO NI WAFU VILE VILE

Vipi tutawafuata katika dini yetu na wamesha kufa kabla ya miaka elfu moja na mia mbili? Mas'ala yao yaliyoandikwa hayatoshi na zama zinaendelea kubadilika, kila siku kunakuja mas'ala mapya.

## KADHALIKA WAMETOFAUTIANA.

Hakika maimamu wanne wametofautiana baina yao, kila mmoja ana fiqih mahsusi.

---

72- Jamiu bayanil - ilimi wafadhilihi J: 2 uk 1115

73- Jamiu bayanil - ilimi wafadhilihi J: 2 uk 1114

74-Jamiu - bayanil - ilimi wafadhilihi uk 394

na sisi tunafahamu kwamba hukumu ya Mwenyezi Mungu ni moja na sio mbili kwa sababu haki ni moja na sio nyingi, watu wanaweza kutoa hoja kwa Hadith: "Hitilafu katika Umma wangu ni rehema" ili watoe kisingizio cha ikhitilafu iliyodhihiri baina ya maimamu, lakini tukifaradhisha kuwepo kwake inapingana na Qur'an, vipi Mtume atahimiza Umma wake juu ya kutofautiana naye anawasomea kutoka kwa Mola wao Mtukufu; "Nashikamaneni na kamba ya Mwenyezi Mungu nyote na wala msitengane"<sup>75</sup> na kauli yake "na wala msiwe kama wale ambao waliofarikiana na kutofautiana baada ya kuwajia ubanifu"<sup>76</sup> na kauli yake, Hakika umma wenu huu ni umma mmoja"<sup>77</sup>

Hadith hii pamoja na kuenea kwake haina sanadi na kwayo anasema Al-Albaniy: "Haina asili muhadithuna wamejitahidi ili wapate sanadi, lakini hawakupata".

Na amenukuu Al-Munawiy kutoka kwa As-Sabakiy kwamba amesema: "Haifahamiki kwa Muhadithyna na sikupata sanadi sahihi wala dhaifu, Amekiri Sheikh Zakariya Al-Answaariy katika Sharh yake katika tafsiri ya Al-baidhawiy (Q 3/92)"<sup>78</sup>

Na amesema Ibnu Hazim juu yake : " Na hii ni katika kauli mbaya kwa sababu kama Ikhitilafu ni rehema basi kuafikiana kungekuwa ni bughudha na hili ni ambalo halisemi Mwislamu, kwani hakuna isipokuwa kuafikiana au kufarikiana, na ama ni rehema au bughudha. Na amesema katika sehemu nyingine: "Ni batili uwongo "<sup>79</sup>

---

<sup>75</sup> *Suratu Al-imran: 103*

<sup>76</sup> *Suratu Al-imran :105*

<sup>77</sup> *Suratul- ambiyai :92.*

<sup>78</sup> *Silsalatul-ahaadiyithi dhaiyfah J:1, uk 76 Hadith ya 57*

<sup>79</sup> *Al-Ihakam fii Usuuli Ahkaam Juz. 5 uk 64*

## **MZOZO KATI YA WAFUASI WA MADHEHEBU NA KUKUFURISHANA BAADHI YAO KWA BAADHI.**

Katika aina ya mzozo baina ya wafuasi wa madhehebu ni kwamba wa Hanbali walikuwa wanachoma moto misikiti ya watu wa Shafi, makhatibu Wakihanafi walikuwa wanawalaani Hanbali na Shafi juu ya mimbari na ilitokea fitina baina ya wa Hanafi na Shafi hata masoko na madrasa zilichomwa moto "80"

Yaaqutu Al- Hamuwiy amesema amepokea kutoka kwa Is'bahān: "Uharibifu ulienea katika wakati huu na kabla yake kutokana na wingi wa fitina na ta'asubu baina ya Shafi na Hanafi na vita vilivyoendelea baina ya pande mbili kila kundi liliposhinda lilipora maduka ya kundi jingine, kuchoma moto na kuharibu."

Na amesema kutoka kwa Arayii: "Kulitokea ugomvi baina ya Hanafi na Shafi na vita vikaanza baina yao na ushindi mara zote ulikuwa kwa mashafiy hii ni pamoja na kwamba wao walikuwa ni wachache kwa idadi isipokuwa Mwenyezi Mungu aliwanusuru. "81"

Mulla Aliyul-qaariy Al-Hanafi amesema: "Imeenea kwa mahanafi kwamba Hanafi akihama kwenda madhehebu ya Shafi anaadhiriwa na ikiwa kinyume anavuliwa toka kwayo tu 82.

Amesema Mudhafarul-tuusiy As-shaafiy: "Kama ningekuwa na mamlaka ningechukuwa jiziya {kodi} kwa Mahanbali."83 Na Abubakari Al-Mughaariy aliwakufurisha Mahanbali wote84.

---

<sup>80</sup> *Al-bidayatu wanihayah J: 14, uk 76 Miriiatul-jinan J: 3 uk 343*

<sup>81</sup> *Muujaammul - buldan J: 1, uk 209 na J: 3 uk 117.*

<sup>82</sup> *Irishadu Naqaad cha As-swanaaaniy, rejea dinul-khalis J:3 uk 355*

<sup>83</sup> *Miriātu-zamaan j: 8 uk 44*

<sup>84</sup> *Shadharaatu dhahab J: 3 Uk: 252*

Mbingu zimenikirimu

Wakati ambapo Ibnu Hatim AL-hanbali amesema: "Ambaye sio hanbali sio Muislam"<sup>85</sup>

## SIASA NA NAFASI YAKE

Linaweza kujitokeza swali katika akili kama Maimamu wamekataza watu kuwafuata wao kwa nini leo tunaona waislamu wanawafuata? Jawabu ni kwamba siasa ndio sababu, serikali dhalimu zililazimisha madhehebu manne kwa watu , wakalazimishwa kufanya ibada kwa mujibu huo ,na zikayapiga vita madhehebu mengine na katika hilo

Anasema Mwanahistoria Al-Muqaariyzi: "Uliendelea utawala wa Makadhi wanne kuanzia mwaka 566 Hijiria hadi haikubaki Miji ya Ki-Islamu, Madhehebu inayojulikana katika madhehebu ya Ki-Islam yasiyokuwa hayo, na maulana wao walitoa fatwa katika Miji kuwa ni wajibu kufuata madhehebu haya na kuharamisha yasiyokuwa hayo, na yameendelea kufuatwa hadi leo. Na Bibiris akatangaza wazi kufungwa kwa mlango wa Ijtihadi na amri yake inaendelea pamoja na kwamba ufalme wake umeshaondoka . "<sup>86</sup>

Abdul-Mutaaliy Aswaydiy amesema: "Hakika mimi naweza kuhukumu hapa kuzuia ijtihadi kumepatikana kwa njia za udhalimu na kwa wasila wa mabavu na kwa kutoa mali na hakuna shaka kwamba njia hizi kama zingetumika kwa yasiyokuwa madhehebu haya manne ambayo tunayafuata leo yangebaki na watu wengi kuyafuata vile vile na leo yangukuwa yanakubalika kwa anayeyapinga "<sup>87</sup>

---

<sup>85</sup> *Tadhikratul-hufadh J:3 uk 375*

<sup>86</sup> *Al-khutwatul Al maqaariziy J: 2 Uk: 333*

<sup>87</sup> *Maydanul- ijitihadu uk: 14*



## **MWISHO WA SAFARI**

Baada ya safari hii katika Madrasatu'l Ashairah tumeona kwamba hakuna dalili inayowajibisha kuyafuata, na tumeona baadhi ya matatatizo ambayo yalidhihiri humo, na hii inatupeleka katika wito wa Ushia ili tuone waliyonayo.

## **SEHEMU YA PILI PAMOJA NA SHI'ATUL-IMMAMIYA**

Je, kuna dalili?

Swali hili hili ambalo tulilielekeza katika kundi la Sunni tunalielekeza katika kundi la wafuasi wa Ahlul-Bait (a.s) Je, kuna dalili juu ya kufuata Ahlul-Bait (a.s) Je, kuna aya? Kuna dalili nyingi katika vitabu vya Sunni na zote zinatilia mkazo juu ya wajibu wa kuwafuata Ahlul-Bait (a.s) na katika kurasa zifuatazo tutataja zilizo muhimu zaidi.

## **DALILI KUTOKA KATIKA SUNNA HADITH YA THAQALAYN**

Kutoka kwa Zaid bin Thabit amesema: "Amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu: 'Hakika mimi nimekuachieni makhalifa wawili baada yangu, Kitabu cha Mwenyezi Mungu na kizazi changu, watu wa nyumba yangu na hakika havitatengana hadi vitakaponijia katika birika' 88.

---

88 Sunan Ibn Majah cha Abu Asim amekitoa Al-al-baniy na amesema ni sahihi uk:337 hadithi No: 754, musnad Ahmad J:5 uk:182

Mbingu zimenikirimu

Na katika *Sahih Tirmidhi* na *Mustadrak As Sahihain* amesema ni sahihi: "Hakika mimi nimewaachieni ambayo kama mtashikamana nayo hamtapotea baada yangu kimojawapo ni kitukufu kuliko kingine Kitabu cha Mwenyezi Mungu kamba yenye silsila kutoka mbinguni hadi ardhini na kizazi changu, watu wa nyumba yangu, na wala havitatengana hadi vitakaponijia kwenye birika, angalieni mtanifuatiaje kwavyo <sup>89</sup>?"

Na imepokewa kutoka Sahih Muslimu kutoka kwa Zaid bin Arqam amesema : "Amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu siku moja alipotuhutubia katika dimbwi la maji linaloitwa Khum baina ya Makkah na Madina, alimshukuru Mwenyezi Mungu, akamtukuza, akatoa waadhi, na akakumbusha kisha akasema: "Amma baada: Enyi watu hakika mimi ni binadamu nahofia anaweza kunijia mjumbe wa Mwenyezi Mungu na nikamwitikia na mimi nimewaachieni vizito viwili, cha kwanza ni Kitabu cha Mwenyezi Mungu, humo kuna uongofu na nuru basi chukueni, katika Kitabu cha Mwenyezi Mungu na shikamaneni nacho;" akahimiza juu ya Kitabu na akasistiza humo kisha akasema: "Na watu wa nyumba yangu nakukumbusheni Mwenyezi Mungu katika watu wa nyumba yangu." <sup>90</sup>

## USAHIHI WA HADITH YA THAQALAYN

Hadith hii ni mutawatiri katika vitabu vya Sunni kabla ya vitabu vya Shia na wameipokea Hadith hii masahaba 35 na Tabiina<sup>91</sup>, na maulamaa wengi wamesema kuwa ni sahihi .Kati ya hao ni:

At-Tabari

Al-Hakim katika Mustadrak

---

<sup>89</sup> *Sahih Tirmidhiy kitabu Manaqib J: 633, uk 3788, Mustadrak j:3 uk 148*

<sup>90</sup> *Kitabu Fadhailus-sahaba babu min fadhail Ali bin Abi Twalib*

<sup>91</sup> *Rejea upokezi wao katika Abaqatul-anuwar na J: 1 na J: 2*

Mbingu zimenikirimu

Al-haithami katika majmau zawaid

Adhahabi katika Talkhisul-mustadrak

Ibn Kathri katika tafsiri yake

As-suyutwi katika Al-jaamius-swaghiry

Al-munawiy

Muhammad Is'haq<sup>92</sup>

Na Ibn Hajar ameshasema: "Kisha jua kwamba Hadith ya kushikamana na hayo imepokewa katika njia nyingi na imepokewa na maswahaba zaidi ya ishirini." Na akaitoa katika njia kumi na moja zinazofanana, na katika baadhi ya njia hizo amesema: "Hiyo ilikuwa katika Hijatul-Wida'a huko Arafa; na katika njia nyingine ni kwamba amesema Madina wakati wa maradhi yake hali chumba chake kimejaa maswahaba wake, katika njia nyingine ni kwamba alisema hayo katika bonde la Khum, na katika njia nyingine alisema alipotoka Twaifu kama ilivyotangulia na hakuna mgongano ambapo hakuna kizuizi pamoja na kuwa alikariri hayo kwao katika sehemu hizo na nyinginezo kwa umuhimu wa kushikamana na Kitabu Kitukufu na Ahlul-Bait wake watukufu.<sup>93</sup> Na katika Muhadithyna wa wakati huu Sheikh Al-Albany amesema kuwa ni sahihi.<sup>94</sup>

Na muhadith wa Kishafi Hasan bin Ali Assaqaf amethibitisha usahihi wa Hadith Athaqalayn na akasema: "Hadith ya Kitabu Ilahi wasunnatiy, ni ya uongo na haya ni maneno yake: Niliulizwa juu ya Hadith nimewaachieni vitu viwili hamtapotea baada yake kitabu cha Mwenyezi Mungu na ...Je, Hadith sahihi ni kwa tamko la kizazi changu na watu wa nyumba yangu?"

---

<sup>92</sup> *Rejea Hadith Thalaqayn Tawaturuhu -fiqihuhu cha Ali al-hussainiy Al-milaainiy*

<sup>93</sup>-*As-swawaiqul-muhuriwah J: 2 uk 440*

<sup>94</sup>-*Silsilatul-ahaadithis - sahihi J: 2 uk 355 - 358*

Au ni kwa tamko la Muslim la Wasunnatiy? Tunataraji ufafanuzi wa hilo katika upande wa Hadith na sanadi yake.

Jawabu: Hadith iliyithibiti ni kwa tamko la Ahlu-Bait na Riwaya ambazo kuna tamko la Sunnatiy ni batili kwa upande wa Sanad na Matini. Saqaaf baada ya kuipokea Hadith ya Thaqalayn kutoka katika Sahihi Muslimu akasema: Hili ni tamko la Muslimu pia ameipokea kwa tamko hili Adarimiy katika Sunan yake J:2 uk 431-432 kwa sanad sahihi kama vile uwazi wa jua na wengineo...

Ama tamko la *Wasunnatiy* sina shaka kuwa ni la uongo kwa udhaifu wa sanad yake na uzushi wake, na kutokana na mazingira ya Bani Ummaya yakawa yameathiri katika hilo.

Na hii hapa ni Sanad na Matini yake:

Ameipokea Al-Haakim katika Mustadrak J: 1 uk 93 Hadith na Sanad yake kutoka katika njia ya Ibn Abiy Ausi kutoka kwa baba yake kutoka kwa Thaurit bin Zaid Adailiy kutoka kwa Ukrima kutoka kwa Ibn Abbas na humo kuna: "Enyi watu hakika mimi nimekwisha acha kwenu ambayo kama mtashikamana nayo hamtapotea kamwe Kitabu cha Mwenyezi Mungu na sunna za Mtume wake ....."

Nasema katika Sanad yake kwa Abiy uweys na baba yake, Al-haafidh Al-maziniy katika Tahadhiybul-kamaal J: 3 uk 127 katika kumueleza Ibnu Abiy Uweys na nanukuu kauli ya aliyemkosoa:-

"Amesema Muawiya bin Swalehe kutoka kwa Yahya bin Muiyin: Abu Ausi na mtoto wake ni madhaifu, na kutoka kwa Yahya Ibn Muuyn vile vile Ibn Abi Uweys na babake wanaiba hadithi, na kutoka kwa Yahya amesema: "Amechanganya anasema uongo si chochote."

Amesema Abu Hatimu: "mahala pake ni kweli, alikuwa msahaulifu" na Anasaaiy amesema: "Ni dhaifu," na akasema katika sehemu nyingine: "Sio mkweli."

Amesema Abu Qasimul Laalkaaiy: "Anasaa iy amezungumzia sana juu yake hadi inapelekea kuachwa kwake."

Abu Ahmad bin Adiy amesema: "Na Ibni Abiy Uweys huyu amepokea kutoka kwa mjomba wake Malik Hadith ngeni hamfuati yeyote juu ya hilo."

Ninasema: "Amesema Al -hafidh bin Hajary katika utangulizi wa Fatuhul-Barr uk 391 chapa ya Darul maarifa juu ya huyu Ibni Abi Uweys kwa ajili hii haitolewi hoja yeyote katika Hadith zake, kwa yasiyokuwa katika sahihi kutokana na alivyomponda Annasaa iy na wengineo.

Amesema Al-Hafidh Ahmad bin Swadiq katika Fathul-Alaiy uk 15 na amesema Salmma bin Shabib: Nimemsikia Ismail bin Abiy Uweys amesema: "Huenda nilikuwa nazua kwa watu wa Madina wanapohitalifiana baina yao."

Mtu ametuhumiwa kwa uzushi na Ibn Muiyn amemtuhumu kwa uongo na Hadith yake ambamo humo kuna tamko la "wasunnatiy" siyo moja katika Hadith za Sahihi (Bukhari na Muslim).

Amesema baba yake Abu Hatimu Arraaziy kama ilivyo katika kitabu cha mtoto wake cha Jarhu wataadilyli J:5 uk: 12 "Hadith yake inaandikwa na wala haitolewi hoja kwayo na haina nguvu na amenukuu katika kitabu hicho hicho, Ibnu Habiy Hatim kutoka kwa Ibnu Muin kwamba amesema juu yake kwamba "sio mkweli" ninasema:

"Katika sanadi kuna mfano wa hayo tuliyotangulia kuyazungumzia juu yao, haisihi hadi ngamia aingie kwenye tundu ya sindano na hasa ambapo aliyokuja nayo yanapinga yaliyothibiti katika sahihi, fikiria vizuri Mwenyezi Mungu akuongoze."

Al- Hakim amekiri juu ya udhaifu wa Hadith, na hivyo hakuisahihisha katika "Mustadrak" isipokuwa kaitolea ushahidi kwamba ni ya

uongo na sanadi yake ni yenye kuanguka, hivyo Hadith ikazidi udhaifu juu ya udhaifu wake. Na tunahakiki kwamba Ibnu Abi Uweys au baba yake ameiba mmoja wao Hadith hiyo ya uongo ambayo tutaitaja na akaipokea mwenyewe, na Ibnu Muin amesema mtoto ametokana na baba na kwamba wao walikuwa wanaiba Hadith.

Amepokea Al- Hakim katika J:1 uk 93 Hadith hiyo na "nimeshapata ushahidi wake toka katika Hadith ya Abu huraira" kisha akapokea kwa Sanadi yake katika njia ya Adhabiy, ametusimulia Swaleh bin Mussa Al-Twalhi kutoka kwa Abdul-Aziz bin Rafiy kutoka kwa Abi Salih kutoka kwa Abu Huraira, imerufaishwa; "Hakika mimi nimeacha kwenu vitu viwili hamtapotea baada yake Kitabu cha Mwenyezi Mungu na sunna zangu na havitatengana hadi mtakaponifikia katika birika."

Nimesema huu ni uzushi vile vile, nafupisha maneno hapa kwa mtu mmoja katika sanadi: naye ni Swaleh bin Mussa. Al-twalhiy, na haya hapa ni maneno ya maimamu wa Hadith miongoni mwa wakubwa wa wanao hifadhi, ambao wamemtuhumu humo katika tahadhiybul - kamaal J: 13 uk: 96; Yahya bin Muiyn amesema: sio chochote, amesema Abu Hatim Araazyi Hadith zake ni dhaifu, amepingwa sana na wa kweli, Anasaaiy amesema; Hadith yake haiandikwi na akasema katika sehemu nyingine Hadith yake ni yenye kuachwa.

Na katika Tahadhiybul -tahadhiyb J: 4 uk 355 cha Hafidh Ibnu Hajar amesema Ibnu Hiban, "alikuwa amepokea kutoka kwa wa kweli hayafanani na Hadith iliyothibiti hadi anashuhudia msikilizaji kwayo kwamba imetungwa haijuzu kutolea hoja kwayo, na amesema Abu Nuini Hadith zake ni zenye kuachwa, anapokea Hadith zinazopingana.

Nimeshasema: Ameshahukumu juu yake Al-Haafidh katika :Taqiriyb" tarjama No. 2891 kwamba yeye ni mwenye kuachwa" na Dhahabiy katika Al-kaaashif (2412) kwamba "yeye ni mzushi, na

Mbingu zimenikirimu

amepokea Dhahabiy katika "Al-mizan" J:2 uk 302" Hadith yake hii katika tarjama yake kwamba ni miongoni mwa uongo wake.

Na Malik alishataja Hadith hii katika "Muwatwa "(899 no. 3) bila ya sanad wala hakuna thamani ya hilo baada ya kubainisha uongo wa sanadi yake.

Ametaja Al-Haafidh bin Abdul-Barri katika Atamhiyd J: 24 uk 331 sanadi ya tatu ya Hadith ya uongo yenye kuzuliwa akasema: Ametusimulia Abdulrahmani bin Yahya amesema ametusimulia Ahmad bin Saidi amesema ametusimulia Muhammad bin Ibrahim Ad-Daibily amesema ametusimulia Ali bin Zaidi AL-faradhiy amesema ametusimulia Al-Hunaini kutoka kwa Kathiri bin Abdillah bin Amru bin Aufu kutoka kwa baba yake kutoka kwa babu yake,

Nasema: "Tunafupisha kwa ubovu mmoja ulio humo nao ni Kathyri bin Abdilah, huyu ni ambaye katika Sanadi yake amesema Imamu Shaafiy: "Ni mmoja wa nguzo za uongo," na Abu Daudi amesema juu yake "Alikuwa ni mmoja wa waongo"<sup>95</sup>.

Amesema Ibnu Hiban: Amepokea kutoka kwa baba yake nakala ya uzushi haifai kuitaja katika vitabu wala kupokea kwake isipokuwa katika upande wa mshangao "<sup>96</sup>.

Amesema Annasaaiy na Daru Qutuniy: "Hadith zake ni zenye kuachwa:

"Amesema Imam Ahmad Hadith zake zinakataliwa, sio chochote," na amesema Yahya bin Muiin: "Sio chochote."

Na sema: "Alikosea Al-Hafidh bin Hajar (Mungu amrehemu) katika: Taqiriyb" alipofupisha kauli yake kwake; kwa kusema: "Ni dhaifu"

---

<sup>95</sup> *Amenukuu saqafu, kauli ya Imamu Shafi na Abu Daudi kutoka: Tahadhibul-tahadhiyb J:8 uk 377 chapa ya Darun-fikri na Tahadhiyb- kamaal J: 24 uk 138.*

<sup>96</sup> *Tazama Al-Majruhiina J; 2 uk 221 cha Hafidh bin Hiban*

kisha akasema "Amechupa mipaka aliyemtuhumu kwa uongo" Nasema: "Hapana hakuchupa mipaka bali hiyo ndio hali halisi kama unavyoona katika maneno ya maimamu juu yake.

Na hasa aliposema Adhahabi juu yake katika "Al-Kashif: "ni muongo," naye yuko hivyo na Hadith zake ni za uzushi haifai kuzifuata wala kuzitolea ushahidi bali zinatupwa, na taufiqi ni ya Mwenyezi Mungu.

Imebainika wazi kwamba Hadith (Kitabullahi wa Itratiy) kitabu cha Mwenyezi Mungu na kizazi changu ndio sahihi imethibiti katika Sahihi Muslim, na kwamba tamko la (kitabulah wassunnatiy) ni batili, sio sahihi kwa upande wa sanad. Hivyo ni juu ya makhatibu, watoa waadhi na maimamu wa misikiti kuacha tamko ambalo halikupokelewa kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) na wawatajije watu tamko sahihi lililothibiti kutoka kwake (s.a.w.w) katika Sahihi Muslim (Kitabullah wa Ahlul-Bait) au (Itratiy) "97".

Pamoja na hayo kama tutaijaalia kwa mfano - kusihhi Hadith ya (kitabullah wassunnaty) basi hakuna mgongano baina yake na Hadith ya Thaḡalayni, na inabaki kushikamana na Ahul-Baiti (a.s) ni sababu ya msingi ya kufaulu, na aliisha unganisha Ibnu Hajar baina ya Hadith mbili akasema; "na katika riwaya; Kitabullah wassunnaty; ndio makusudio ya Hadith zilizofupishwa kwa kutaja Kitabu.

Kwa sababu Sunna zimebainisha, ikawa kutaja kitabu imetosheleza kutaja Sunna na majina ni kwamba mkazo umekuja katika kushikamana na kitabu, Sunna na maulamaa miongoni mwa Ahlul-Bait (a.s) na tumepata faida kwa mkusanyiko huo kwa kubaki mambo matatu hadi siku ya Qiyama<sup>98</sup>

---

<sup>97</sup>-Swahihi swifatus-swalati Nabiyi uk 289 - 294 na toleo la saqaf limejibu kila aliyejaribu kuisahihisha Hadith mfano: Dkt. Ali Saalusi na wengineo.

<sup>98</sup>-Asawaiqul-muhuriqat J: 2 uk 439



Na kama itasihi Hadith "Wassunnatiy" basi itakuwa imehukumiwa kushikamana na Ahlul-Bait (a.s) kwa sababu Hadith ya thaqalayn ni katika Sunna za Mtume (s.a.w.w) "99"

## HOJA YA HADITH

Hadith ya thaqalayni iko wazi katika wajibu wa kushikamana na Kitabu cha Mwenyezi Mungu Mtukufu na Ahlul-Bait (a.s) kwa pamoja, kusalimika kutokana na upotovu haukupatikana isipokuwa kwa kushikamana navyo kwa pamoja kwa kauli yake (s.a.w.w) "kama mkishikamana navyo" na wala hakusema na kimojawapo, na katika yafuatayo ni maneno ya baadhi ya wajuzi wa Ahlus-sunna ambao wanatilia mkazo tuliyoyasema:

Amesema Sheikh Abdul-Rahman anakishibandiy baada ya kuwataja Ahlul-Bait "vipi isiwe hivyo na wao ndio nyota za dini, msingi wa sheria zetu, nguzo za masahaba wetu, kwao umedhihiri uislamu na kuenea na kwao umekita mizizi na kumea, kisha imesihi kutoka kwa Mtume (s.a.w.w) amesema: "Hakika mimi nimewaachieni" ..<sup>100</sup>

Na amesema Aliyul-Qaariy katika "Al-Murqaatu" kuhusu Hadith hii. Na makusudio ya kuchukua kwao ni kushikamana na mapenzi yao na kuhifadhi heshima yao, kuyafanyia kazi waliyoyapokea na kutegemea kauli zao".

---

<sup>99</sup> Hakika vitabu vya kisuni ambavyo vimetaja Hadith ya thaqalayn vinakaribia mia mbili kati ya hivyo ni:- Musnad bin Hanbali J: 5 uk 182. Twabaqaat Ibnu Saad J: 2 uk 192, Al- muujamuswaaghiru cha Twabarany uk 73, Asunanul-kubura ya Al-baihaqiy J:10 uk :113 kanzul-umal J: 1uk:322 na ameisahihisha Al-albaniy kati-ka sehemu nyingi kati ya hizo ni silsilat hadith sahihi J:4 uk:355 sunan Tirimidhiy na jamius-swaghir

100 Al-'iqidul-wahiyd "uk: 78

Mbingu zimenikirimu

Nasema: "Ni dhahiri kwamba Ahlul-Bait aghalabu wanamjua zaidi mwenye nyumba na hali zake, hivyo makusudio ni wenye elimu miongoni mwao wanaofahamu mwenendo wake, wenye kusimama katika njia yake, wenye kujua hukumu zake na hekima yake kwa haya inafaa kuwa wanalingana na kitabu cha Mwenyezi Mungu mtukufu kama alivyosema:

"Na anawafundisha Kitabu na hekima" <sup>101</sup>:

Na amesema Atafatazariy katika Sharhul-maqaaswid: "Je, huoni kwamba Mtume (s.a.w.w) amewaunganisha na Kitabu cha Mwenyezi Mungu Mtukufu katika kushikamana navyo ni kunusurika na upotovu na hakuna maana ya kushikamana na kitabu isipokuwa kuchukua yaliyomo humo miongoni mwa elimu na uongofu vivyo hivyo katika Itrah <sup>102</sup>" (kizazi cha Mtume)."

Amesema Al- Munawiy: "Kama mtashikanana na maamrishi ya Kitabu chake na mkakatazika na makatazo Yake na mkaongoka kwa uongofu wa kizazi changu, Na mkafuata mwenendo wao mtaongoka na hamtapotea kamwe." <sup>103</sup>

## HADITH YA SAFINA (JHAZI)

Amesema Mtume (s.a.w.w) "mfano wa Ahlul-Bait wangu kwenu ni kama mfano wa Safina ya Nuhu, atakayeipanda ataokoka na atakayeiacha ataangamia.

---

*101 Rejea Hadith thaqalayni - Tawatur-fiqihu "na makala ambayo ilichapishwa na Darul-taqiryb-misri juu ya Hadith ya thaqalayni.*

*102 Rejea Hadith thaqalayni - Tawatur-fiqihu "na makala ambayo ilichapishwa na Darul-taqiryb-misri juu ya Hadith ya thaqalayni.*

*103 Faidhul - qadiry J: 3 uk 14.*

Mbingu zimenikirimu

Wameipokea Hadith hii masahaba nane, na wafuatao wamesema ni sahihi:-

Al-Haakim katika mustadrak J: 3 uk 151.

As-Suyutuy katika Nihayatul-afadhali fiy manaaqibil-aali <sup>104</sup>.

Atwaybiy katika Sharhul-mishkaati <sup>105</sup> Ibnu Hajar Ashafi ambapo amesema: "Imekuja kwa njia nyingi baadhi zimezipa nguvu baadhi yake. <sup>106</sup>"

Na ameishasahihisha Hadith hii Muhammad bin Yusuf Al- Malik maarufu kwa Al- Kafi ambapo alisema baada ya maneno yake na inakuonyesha juu ya Hadith hiyo mashuhuri ambayo ni mutafaqun alaihi juu ya kunukuliwa kwake. Mfano wa watu wa nyumba yangu ni kama mfano wa Safina ya Nuhu atakayeipanda ameokoka na atakayeicha ataghariki <sup>107</sup>"

Na Hadith imepokelewa na maulamaa zaidi ya mia moja na hamsini miongoni mwa maulamaa wa Sunni, na wameichukulia kuwa ni kati-ka Hadith za kawaida <sup>108</sup>".

---

<sup>104</sup> Iko kwenye uchapishaji.

<sup>105</sup> Rejea khulaswatul abaqaatil anuwaar cha Al-I HuseinAl milaaniy uk: 43

<sup>106</sup> Swaiqul-muhuriqah J: 2 uk 445

<sup>107</sup> Rejea Khulaswatul-abaqaatil- anwar uk 247

<sup>108</sup> Mfano: Mustadrak J: 3 uk: 151, Al -Muujamul -kabir, Tabrani uk:130,

Muujamus swaghir Tabrani, uk :78, Majmau Za Waid cha Haiitham J: 9 uk :

168, Jamius swaghir Suyuti , Uyunl akhbar Ibn Qutayba J :1 uk : 211

## HOJA YA HADITH.

Hoja ya Hadith iko wazi kabisa kwamba nusra ni kupanda safina ya Ahlul-Bait, na maana ya kupanda Safina yao ni kuwafuata wao, kuwaiga, kuwasikiliza na kuwatii, amesema Ibnu Hajar Ashafi: "Kufananishwa kwao na safina kama ilivyotangulia ni kwamba atakaye wapenda, akawatukuza kwa kushukuru neema waliyonayo na akachukua uongofu wa Maulamaa wao ameokoka kutokana na giza la ikhitalalifu na atakayeacha hayo ataangamia katika Bahari ya kukufuru neema na ataangamia katika dimbwi la upotovu. <sup>109</sup>"

### HADITH.

- 1 Amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w): "Mimi ni Mji wa elimu na Ali ni mlango wake anayetaka elimu basi auendee mlango <sup>110</sup>".
- 2 Amesema Mtume (s.a.w.w): "Nyota ni tumaini la watu wa ardhini kutokana na kughariki na Ahlul-Bait ni tumaini kwa umma wangu kutokana na ikhitalafu, kama kabila katika Waarabu litawakhalifu basi watakhitalafiana na watakuwa katika kundi la Ibilisi. <sup>111</sup>"

<sup>109</sup> *Sawaiqul Mohriqa Juz. 2. uk. 446-447.*

<sup>110</sup> *Wamesema hadith hii ni sahihi maulamaa wakubwa wa Ahlus- sunna wal-jamaah kama vile Yahya bin Muiyn, Twabariy katika Tahadhiybul- athaar, Al-haakim katika mustadrak na Al-hafidh Al-AShiariy muhammad bin swadiq ametunga kitabu akathibitisha humo usahihi wa Hadith hii akakiita "Fatuhul-mulkil-aliyi biswihati Hadith babu madiynatil-ilmu Aliyi" na rejea Al-mustadrak J: 3 uk 126 na 127, usudul-ghabah J: 4 uk 22, Tadhikratul-khawasi uk 47 na 48.*

<sup>111</sup> *Mustadrak J:3 uk 149 amesema Hadith hii sanadi yake ni sahihi na hawajaitoa, swawaiqul-muhariqah J: 2 uk 445 na amesema ni sahihi, majimau zawaid J: 9 uk 147*

- 3 Amesema Mtume (s.a.w.w); "Ali yuko pamoja na Qur'an na Qur'an iko pamoja naye havitatengana hadi vitakaponijia kwenye birika. "112".
- 4 Amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w): "Ali yuko pamoja na haki, na haki pamoja na Ali yazunguuka naye popote anapozunguka."113".
- 5 Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) alimwambia Ali (a.s): "Wewe utaubainishia Umma wangu ambayo humo wamekhitilafiana baada yangu. "114"
- 6 Amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w): "Anayependa kuishi maisha yangu na kufa kama nitakavyokufa na kuishi katika pepo aliyoopanda miti Mola wangu, basi ampende Ali na awafuate Maimamu katika kizazi chake baada yake hakika wao ni kizazi changu wameumbwa kutokana na udongo wangu, wameruzukiwa fahamu yangu na elimu yangu, maangamizo kwa wanaokadhibisha fadhila zao katika Umma wangu wenye kukata kwao udugu wangu Mwenyezi Mungu asiwape shifaa yangu." "115".

## DALILI KUTOKA KATIKA QUR'AN.

Ilipoteremka kauli ya Mwenyezi Mungu Mtukufu: "Hakika wale walioamini na wakafanya vitendo vyema hao ndio viumbe bora" 116.

---

112 Al- mustadrak J : 3 uk : 124 amesema Hadith hii ni sahihi katika sanad, Tabarany katika Al-Auswat, Swawaiqul muhuqah J.2 uk 361

113 Tarikhu baghidat J: 14 uk 321, Muntakhabul-kanzu J: 5 uk 30 narejea Sunan Tirimidhiy J: 5 uk 633, Mustadrak J: 3 uk 124, majimau zawaid J: 7 uk 25.

114 Mustadrak J: 3 uk 122 na amesema ni sahihi kwa masharti ya Bukhariy na Muslim, Kanzul-ummal J:6, uk 156 Muntakhabul-kanzu J: 5 uk 33 Tarekhu dimishiq J: 2 uk 488 Kunuzul-haqaiq ya Munawiy uk 188.

115 Huliyatul-aauliyai J: 1 uk 86, Majmau zawaid Juz. 9, uk 108 Tarekh Dimishiq J: 2 uk 95, natrejea kanzul-ummal J: 12 uk 104 Hadith No.2625 muntakhab.

116 Suratu bayina 7

Mbingu zimenikirimu

Amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w): "Ewe Ali hao ni wewe na wafuasi wako "117" na akaongezea katika riwaya: "Hakika wao ndio wenye kufaulu siku ya Qiyama.

Amekwisha tuamrisha Mwenyezi Mungu kushikamana na Ahlul-Bait (a.s) katika kauli yake. "Na shikamaneni nyote na kamba ya Mwenyezi Mungu na wala msifarikiane." 118

Makusudio ya kamba katika Aya hii ni vizito viwili (Kitabu na Ahlul-Bait) Hadith ya thaqalayn ni dalili bora juu ya tunayoyasema, na Hadith zimefasiri kamba ya Mwenyezi Mungu kuwa ni Ahlul-Bait (a.s) 119".

Ametuamrisha Mwenyezi Mungu kuwauliza wenye kujua kwa kusema.

"Waulizeni wanaojua kama nyinyi hamjui" "120".

Na wanaojua tulioamriwa kuwauliza ni wao Ahlul-Bait kama ilivyo katika riwaya "121".

Na ametuamrisha Mwenyezi Mungu kuwa pamoja nao katika kauli yake.

---

117 *Hadithi hii inapatikana takriban katika vitabu ishirini kati ya hivyo ni Shawahidu tanzil cha Shaukaaniy Al-hanaftiy J:2 uk 356-466, Durul- manthur J:6 uk 379, Tafsiri twabariy J:3 uk 146, Fatuhul-qadir ya Shaukaniy J: 5 uk 477, Ruhul maaniy ya Al-Alusiy J. 30 uk 207 Aswawaiqul mu huriqah uk. 96.*

118. *Suratul -Al-Imran: 103*

119 *Rejea Ruhul maaniy J: 4 uk 16, Aswaawaqil-muhuriqah uk 444, Shawahidu tanzil J: 1 uk 30, 177 - 180, Al-itihaaf bihubil-ashiraaf" ya shibrawiy Ashaafiy uk. 76.*

120- *Surat Nahli: 43*

121- *Tafsiri Twabariy J : 14 uk: 75 ,Tafsir Ibnu Kathiyr J :2 uk : 591, Tafsir Qurtubiy J 11 uk : 272,Ruhul maaniy J : 14 uk : 41, Tafsir Thaalabiy .*

Mbingu zimenikirimu

"Enyi mlioamini muogopeni Mwenyezi Mungu na kuweni pamoja na wakweli" <sup>122</sup>

Amesema Sibtu Ibnul-Jauziy: Wamesema maulamaa wa sira: Maana yake kuweni pamoja na Ali na Ahlul- Baiti wake Ibnu Abbasi amesema: "Ali ni Bwana wa wakweli" <sup>123</sup>

Na wao ni ambao ametuamrisha Mwenyezi Mungu Mtukufu kuwatii katika kauli yake.

Mtiini Mwenyezi Mungu na mtiini Mtume na wenye mamlaka miongoni mwenu <sup>124</sup> wenye mamlaka ni Ahlul-Bait (a.s) <sup>125</sup>

Na wao ndio iliteremka kwao ayatu Tatwahir ambapo Mwenyezi Mungu amewakinga kutokana na uchafu na akawatakasa kabisa amesema Mwenyezi Mungu Mtukufu:

"Hapana si jingine, Mwenyezi Mungu anataka kuwaondolea (kuwakinga na) uchafu Ahlul-Bait na kukutakaseni kabisa" <sup>126</sup>.

Aya hii imeshuka kwa Ali, Fatima, Hasan na Husein (a.s) <sup>127</sup>

Na Ahlul-Bait ni ambao alitoka nao Mtume wa Mwenyezi Mungu kufanya mubahila na manaswara aliposema Mwenyezi Mungu. 'Atakayekujadili kwa hilo baada ya kukujia elimu, basi sema: "Njoooni tuwaite watoto wetu na watoto wenu, wanawake wetu na

---

<sup>122</sup> *Suratu Tawba 119.*

<sup>123</sup> *Tadhikratul-khawas uk 10 na rejea Durul-manthur J: 3 uk 290 Fatuhul qadiri J: 2 uk 295 Ruhul-maaniy J: 11 uk 41 na tafsiri thaalabiy.*

<sup>124</sup> *Suratu Nisaa: 59*

<sup>125</sup> *Shawahidu tanzil J:1, k: 148 Hadith No. 202 - 204. Tafsiri Raaziy J: 4 k 113, Tafsiri baharul-muhuyt ya Abu Hayaan Al -andalusiy J: 3, uk 278, tafsiru nisaburiy katika sharhu ya tafsiru twabary J: 5 uk 79.*

<sup>126</sup> *Suratul - ahzaab 33*

<sup>127</sup> *Sahihi Muslim kitabu Fadhalis - swahaba babu Fadhailul-, Ahlul- baiti Nabiyyi, sahihi tirimidhiy J: 5 uk 663, musnad Ahmad J: 1 uk 330, Al-mustadrak sahihaini J: 3 uk 133,146,147 na 158*

Mbingu zimenikirimu

wanawake wenu, sisi na nyinyi kisha tuombe na tujaalie laana ya Mwenyezi Mungu iwashukie waongo "128"

Wafasiri wamekubaliana kuwa Aya hii imeshuka kwa Ashabul Kisai katika watoto, Hasan na Husein walikuwa ni katika watoto wa Mtume (s.a.w.w) na Fatima Zahraa (badala) ya wanawake wote na Ali (a.s) ni katika nafsi yake "129".

Na wao ndio ambao Mwenyezi Mungu amefanya mapenzi yao ni wajibu kwa kila mwislamu. Amesema Mwenyezi Mungu:

"Sema sikuombeni malipo juu yake isipokuwa kuwapenda jamaa zangu wa karibu" "130"

Na makusudio ya jamaa wa karibu ni Aswihabul-kisai. Ali, Fatima, Hasan na Husein.<sup>131</sup>

Na wao ni ambao Mwenyezi Mungu amefaradhisha kuwa swalia. Amesema Mwenyezi Mungu:

"Hakika Mwenyezi Mungu na malaika wake wanamswalia Mtume, enyi mlioamini mtakieni rehma na msalimieni<sup>132</sup> Na makusudio ya kumtakia rehma Mtume (s.a.w.w) hapa ni yeye na Ahlul-Bait wake kwa pamoja kama alivyoeleza wazi katika riwaya hii..... "133".

---

128 *Suratul Al- Imran: 61.*

129 *Sahihi Muslim kitabu Fadhail s-swahaba babu min Fadhaili Ali bin Abiy Twalib, Sahihi Tirimidhiy J: 5 uk 638, Mustadrak J: 3 uk 150.*

130 *Suratus-shuraa: 23.*

131 *Tafsiri Twabariy J: 25 uk 16, Tafsiri Ibnu Kathiri J: 4 uk 112, Tafsiri Zamakhshary J: 3 uk 467, Tafsiri Qurtubiy J: 16 uk 22, Al-mustaDkt.ak J: 3 uk 172.*

132 *Suratl-ahzaab 56*

133 *Sahihul-Bukhariy kitabu Tafsiri babu Qauluhu: inna Ilaaha wamalaikatahu Yuswaalunna alaa Nabiy, Sahihi Muslim kitabu swalaat alaa Nabiy baada Tashahud, Tirimidhiy J: 2 uk 353*



## **HOJA ZA PANDE MBILI KATIKA MIZANI**

Imethibitika kwamba hakuna dalili ya kufuata madhehebu manne na wengine katika wanaojiita Ahlus-sunna juu ya usahihi wa manhaji yao, sio katika Qur'an wala katika Sunna. Ama wafuasi wa Ahlul-Bait (a.s) wanayo hazina kubwa kati ya dalili za Qur'an na Sunna juu ya wajibu wa kuwafuata wao, kama tutaweka hoja za Shia katika mizani na tukaweka hoja za Ashairah (ambazo hazipo) katika upande mwingine wa mizani basi upande wa hoja za Shia ungekuwa ni mzito kwa Hadith ya Thaqalayni (vizito viwili) peke yake.

Na kwa hiyo tunaona kwamba ni wajibu kuwafuata Ahlul-Bait na kuchukua kutoka kwao, na wajibu huu ni kutekeleza amri ya Mwenyezi Mungu na Mtume wake (s.a.w.w) katika wajibu wa kuwafuata wao, nao ndio sababu ya pekee ya kufaulu siku ya Qiyama.

## **KISIMAMO PAMOJA NA SALAFIA.**

Salafia wana khalifu kundi la sunnatu wal-jamaah katika kuchukua mafunzo ya Ki-Islamu, wakati ambapo Sunni wote wamefuata maimamu wanne na wanafanya ibada kulingana na fatwa zao, salafia wanawachukulia mabwana hawa ni kama maulaana wengine wa waislamu, na wala uislam haujafungamanishwa kwao tu, bali kufahamu uislamu sahihi ni kurejea kwenye kitabu na sunna kwa kunukuliwa na sahaba yeyote. Na aliyekuja baada yao.

Sisi tunaafikiana nao katika kutegemea Kitabu na Sunna kama misingi miwili ya Ki-Islamu lakini je, inawezekana kuchukua Sunna kutoka kwa sahaba yeyote, vyovyote itakavyokuwa sira yake bila yakuiangalia hali yake kama ilivyo manhaji ya salafia? Au ni wajibu

tumwingize katika kanuni ya kukosoa na kurekebisha na kusoma maisha yake na kama utathibiti msimamo wake na umadhubuti wake katika kunukuu, ndio inachukuliwa kutoka kwake? Amepokea Bukhariy kutoka kwa Abu Wail amesema Mtume (s.a.w.w): "Mimi nitawatangulia kwenye birika, wataletwa kwangu wanaume miongoni mwenu hadi nitakapotaka kuwapa maji watazuiliwa dhidi yangu: Nitasema, Ee mola masahaba zangu, nitaambiwa:

"Hujui waliyoyazusha baada yako" <sup>134</sup>"

Na katika riwaya nyingine: "Watanijia watu nawajua na wananjua, kisha kutawekwa kizuizi baina yangu na yao <sup>135</sup>"

Na kutoka kwa Abu huraira hakika yeye alikuwa amesimulia kuwa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) amesema: "Watanijia siku ya Qiyama kundi kati ya masahaba wangu watazuiliwa kufikia birika, nitasema: Ee Mola wangu masahaba wangu. Itasema: "Hakika wewe hujui waliyoyazua baada yako, hakika wao waliritadi na kurudi nyuma. <sup>136</sup>

Hadith hizi zinaeleza wazi kuingia masahaba motoni na tatizo hilo liliwapata salafia, hivyo wakafasiri kuwa waliokusudiwa katika Hadith ni wanafiki na walioritadi, na tafsiri hii sio sahihi.

Riwaya inabainisha sababu ya hawa kuingia motoni nayo ni kuritadi na kuzua,...na mnafiki haritadi kwa sababu yeye hakusilimu asilani

---

*134 Sahihi bukhariy kitabul-fitani babu maaja fiy qaulilahi talaa wataquu- fitina laa twisibanna aladhiyna dhalamuu min khum khaswa.*

*135 Sahihi bukhariy kitabul-fitani babu maaja fiy qaulilahi talaa wataquu- fitina laa twisibanna aladhiyna dhalamuu mii khum khaswa na sahihi muslimu kitabu fadhail babu ithibati haudhi nabiyinaa (s.a.w.w)*

*136 Saihi bukhariy kitabu riqaqi babu fiyl-haudhi*

na historia haikututajia chochote juu ya uzushi wa wanafiki <sup>137</sup>

Tafsiri ya kuwa ni walioritadi inapingwa kwa sababu sehemu kubwa kati yao walioritadi katika uhai wa Mtume (s.a.w.w) vipi atasema kuingia kwao motoni? na wala hawajazua kitu katika dini bali waliritadi tu na si vinginevyo, kuna riwaya inayosema: "Baada ya maswahaba kuingizwa motoni Mtume atasema: 'Sioni akiwaacha isipokuwa kama mfano wa ngamia wasio na mchungaji" <sup>138</sup>.

Ibnu-Hajary ameseama: Na 'hamalu' kwa fataha mbili: Ni ngamia asiye na mchungaji na maana yake ni kwamba "Hataingia katika birika miongoni mwao isipokuwa wachache kwa sababu ngamia asiye kuwa na mchungaji katika ngamia ni wachache ukilinganisha na wengine <sup>139</sup>

Na imekuja katika kamusi "lisanul-arabi nani hayatu ya Ibnu Athiri" yaani watakaofaulu kati yao ni wachache kwa maana ya uchache wa ngamia wenye kupotea.<sup>140</sup>

Kwa kuongezea haya hakika kuna riwaya kutoka kwa maswahaba walio karibu na Mtume walikiri wenyewe kuzua na kubadilisha baada ya Mtume (s.a.w.w), nazo zinafasiri Hadith zilizotangulia kiasi kwamba hakubaki kwa salafia taawili yoyote au kisingizio katika Hadith ya birika (hodhi).

---

*137-Haitaji chochote katika harakati zao dhidi ya uislamu na waislamu, je: Abubakar alikuwa mwerevu zaidi kuliko Mtume (s.a.w.w)? Hivyo akawavutia katika uislamu na nyoyo zao zikawa safi au wao waliridhia hali ya kisiasa ilyokuwepo wakati huo na ikawastaajabishwa hivyo wakasimamisha njama zao walizokuwa wakimfanyia Mtume (s.a.w.w) na Qurani ikazifichua inanibainikia kuwa nukta hii ni muhimu sana kufikiria na kuifuatilia*

*138 Sahihi Bukhary kitabu riqaqi fiy haudhi*

139 Fatuhul baar J: 11 uk 401

140 Lisanul Arabi-J:15uk 135, nihayatu fiy ghariybil Hadath J:5 uk 274.

Amepokea Bukhari kwa sanadi yake kutoka kwa Alau bin Abdi Musayabu, kutoka kwa baba yake amesema: "Nilikutana na Baraa bin Aazib akasema: "Umefaulu ulikuwa sahaba wa Mtume na ukambayi chini ya mti." Akasema: "Ewe mtoto wa ndugu Yangu: Hakika wewe hujui ambayo tumeyazua baada yake" <sup>141</sup>.

Anasi bin Malik amesema: "Sijui kitu kati ya yaliyokuwa katika wakati wa Mtume (s.a.w.w) isipokuwa machache;" akaulizwa na sala? Akasema: "Si mmepoteza humo mliyoyapoteza" <sup>142</sup>

Abu Dardai amebainisha balaa ya msiba na kubadilika hali ya watu waliyokuwa nayo katika zama za Mtume (s.a.w.w) Bukhary ameitoa amesema: Nilimsikia Salim anasema:

Na nimemsikia Ummu Dardai amesema: "Aliingia kwangu Abu Dardai naye ni mwenye kukasirika nikasema: kipi kimekukasirisha?" Akasema: "Wallahi sijui chochote katika umma wa Muhammad isipokuwa wote wanasali"<sup>143</sup>.

Mtume (s.a.w.w) alishabainisha hali ya maswahaba baada yake kwa sura iliyo wazi kutoka kwa Abdillahi bin Amr bin Aasi kutoka kwa Mtume (s.a.w.w) kwamba yeye amesema. "Zitakapofunguliwa kwenu hazina za Fursi na Roma nyinyi mtakuwa ni kaumu gani?" Abdu Rahmani bin Auf akasema: "Tutasema kama alivyotuamrisha Mwenyezi Mungu na Mtume wa Mwenyezi Mungu:" Mtume akasema: "au yasiyo kuwa hayo?"

"Mtashindana! kisha mtashindana! Kisha mtafanyiana njama, kisha mtachukiana au mfano wa hayo kisha mtawaendea masikini miongo

---

141 Sahihi bukhary kitabu- Maghaaziy babu ghazuwatil -hudaibiyah

142 Sahihil Bukhariy kitabu mawaaqiti swatati babu tadhii'i swalati.

143 sahihi Bukhary J:2. uk 159

ni mwa muhajirina na watawakandamiza baadhi yao." 144

Na katika Hadith ya Amri bin Auf aliwasili Abu Ubaida na mali kuto-ka Baharaini, Aswar wakapata habari ya kuwasili kwa Abu-ubaida, wakahudhuria sala ya Alfajiri pamoja na Mtume wa Mwenyezi Mungu (SAWW) Mtume aliposali akaondoka wakamwashiria Mtume wa Mwenyezi Mungu, akatabasamu alipowaona akasema: "Nadhani mmepata habari kuwa Abu Ubaida amekuja na chochote kutoka Baharaini, wakasema: "Ndio ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu." Akasema; "Furahini na pendeni yanayokufurahisheni, wallahi siwao-gopei ufakiri, lakini naogopa kwenu Dunia kuwanyookea kama ilivy-owanyookea waliokuwa kabla yenu, mkaishindania kama walivy-oishindania basi ikawaangamiza kama ilivyowaangamiza 145.

Mtume (s.a.w.w) ametilia mkazo katika Hadith nyingine akiweka wazi humo kwamba Maswahaba zake watawafuata waliokuwa kabla yao, amesema (s.a.w.w): "Mtafuata nyendo za waliokuwa kabla yenu shibri kwa Shibri, dhiraa kwa dhiraa hata kama wataingia katika shimo la kenge mtawafuata."

Tukasema "Ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu ni mayahudi na man-aswara? Akasema:

"Ni nani basi?"<sup>146</sup>

Imetubainikia kwamba haiwezekani kwa Mwislamu kupata matumai-ni katika kuchukua kutoka kwa swahaba yeyote kama ilivyo manhaji ya salafia, tunaafikiana nao katika Kitabu na Sunna, lakini watakozi-fafanua kwa watu ni maimamu wa Ahlul- Bait kulingana na dalili zilizothibiti.

---

144 Sunan Ibni Maajah kitabu Ifitan babu fitnatul -maali.

145 Sunan Ibni Maajah kitabu Ifitan babu fitnatul -maali, Sahihi Bukhari kitabu maghazi J.5 199

146 Tumeshataja baadhi ya matatizo ya salafia katika "warakibtu safinah"

## **BAADHI YA MAULAMAA WA AHLUS-SUNNA KUJIUNGANA MADHEHEBU YA AHLUL - BAIT (a.s)**

Kuenea kwa vitabu katika siku za hivi karibuni na kuanza kwa mijadala baina ya Waislamu jambo hili limesaidia kuweka wazi ukweli huu - haki ya kufuatwa madhehebu ya Ahlul-Bait (a.s) - kwa wengi miongoni mwa maulamaa wa Sunna au wataalamu wao, kwa ajili hiyo jopo la hawa maulamaa wamejiunga na madhehebu ya Ahlul- Bait (a.s) na wametunga vitabu vilivyojaa dalili zilizo wazi, na haya ni majina ya baadhi yao:

- 1 Sheikh Muhammad Maraiy Al-Antwakiy ana kitabu *Limadha ikhtartu madhihabas- Shiati madhihabi Alhul- bait (a.s)*
- 2 Sheikh Muhammad Amin Al- antwakiy ana kitabu *Fiy twariqatiy ilaa tashayui*
- 3 Dkt. Muhammad Al-Tijaaniy as-Sammawiy Al-Tunisiy ana vitabu vingi kati ya hivyo ni: *Thumma ihtadaitu,*
- 4 Al -Ustadh Swaib Abdul Hamid, ana vitabu vingi kati ya hivyo ni: *Ibnu Taimiyah, hayatuhu, aqaiduhu, mauqifuhu, min-Shiati, Ahlul- Bait (a.s)*
- 5 Wakili Ahmad Husein Yaaqub Al- urduniy, ana kitabu *Al-muwajahatul-kaamilah Ma'a Rasuuli wa Aalihi*
- 6 Sheikh Said Ayub ni katika maulamaa maarufu Misri ana kitabu *Maalimul-fitan* Juzuu mbili.
- 7 Ustadh Idrisa Al Huseiny Al-magharibiy ana kitabu *Al-intiqalus-swaabu fiyl Madhihabi wal-muutaqadi*
- 8 Dkt. As'ad Qasimu kutoka Palestina ana kitabu: haqiqatu Shiaati al ithnaa shariati
- 9 Dkt. Muhammad Bayumiy Mahraaniy kutoka Misri ana kitabu *'Al-imamatu Ahlul-bait (a.s)* juzuu tatu na ana vitabu zaidi ya siti-

Mbingu zimenikirimu

ni

- 10 Sheikh Mu'utasim Sayyid Ahmad kutoka Sudan ana kitabu *"Haqiqatu dhai'atu rihilatiy nahawi madhihabi Ahlul-bait.*
- 11 Mwandishi Muhammad Abdul hafidh kutoka Misri ana kitabu *Limmadha anaa Jafariy*
- 12 Dkt. Ahmad Rasimu Annafiysi ana kitabu *Atariyqu ilaa madhihabi Ahlul -bait*
- 13 Al -Ustadh Muhammad Al -kathir ana kitabu *Asalafiyatu baina Ahlus-sunna wal -imamiyah*
- 14 Sheikh Rashid Rahmani Al-hindiy ana vitabu vingi kati ya hivyo ni:  
*Limaa Aswibahatu shi'iyah*
- 15 As-sayyid Yasin Al-mayuti Al-badaraniy kutoka Syria ana kitabu *Yaa laita qaumiy Ya'alamuuna*
- 16 Al Ustadh Abdul-muumin Muhammad Al Hasany kutoka Sudani ana kitabu *Binuri Faatimata ihtadaitu*
- 17 Al Ustadh Mutawakil Muhammad Ali kutoka Sudan ana kitabu *Wadakhaltu Tashayu'an Sujadan*
- 18 As-sayyid Husein Al-Rajaah kutoka Syria ana kitabu *Difau min Wahyi Shariati Dhidu dairati sunnati waShiati*

"Hakika sisi tuliposikia uongofu tuliutamini, atakayemwamini Mola wake basi hataogopa upungufu wala vitisho <sup>147</sup>.

## **ITIKADI YA SHIA KWA UFUPI**

Itikadi ya Shia ni itikadi ya Ki-Islamu aliyokuja nayo Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) kwa misingi yake ifuatayo:-

### ***TAUHID (UPWEKE)***

Shia wanamwamini Mwenyezi Mungu Mtukufu, Mola mmoja na wanamkanusha Mungu asiyekuwa yeye na anayemwabudu asiyekuwa Mwenyezi Mungu Mtukufu ni mshirikina, na wao wanamtakasa Mwenyezi Mungu kutokana na kila aibu na upungufu, na wanathibitisha sifa ambazo zinalingana na Utukufu wake, hafanani na chochote, ana majina mazuri, amepukana na dhulma na upuuzi, mwadilifu, mwenye hekima "Sema, Mwenyezi Mungu ni mmoja, Mwenyezi Mungu ndio mwenye kukusudiwa, hakuzaa wala kuzaliwa na wala hana anayelingana naye" <sup>148</sup>.

### ***NUBUWA (UTUME)***

Shia waanamini Mitume wote ambao wametumwa na Mwenyezi Mungu na katika itikadi yao ni kwamba atakaye mkanusha mmoja wao basi ni kafiri, na wa mwisho wao na mbora wao ni Mtume wetu Muhammad (s.a.w.w). Mitume ni maasum (wamehifadhiwa) kutokana na madhambi madogo na makubwa hifadhi ya jumla "Hawamuasi Mwenyezi Mungu na wanafanya waliyoamrisha" na ni wajibu kuwatii "aliyekuleteeni Mtume yachukueni na aliyokukatazeni yaachenii" <sup>149</sup>

---

*148 Suratul- Ikhilas*

*149 Suratu- Hashiri 7*



na wao wanawatukuza Mitume na wanawaepusha kutokana na upungufu, na kutokana na waliyonasibishiwa nayo kama vile kauli inayosema kwamba Mtume alikuwa anazunguka kwa wake zake kumi na mmoja kwa muda wa saa moja <sup>150</sup> na kwamba yeye (s.a.w.w) alikuwa anamlaani Asiyestahili kulaaniwa <sup>151</sup>na kwamba alikuwa anawawatesa baadhi ya watu <sup>152</sup>na kwamba alikuwa anasahau katika sala yake <sup>153</sup>, na kwamba alikuwa anajisaidia haja ndogo katika Vichocho <sup>154</sup>.

### **AL -MIAD (SIKU YA MWISHO)**

Shia wanaamini kwamba kuna siku Mwenyezi Mungu atawakusanya viumbe wote kuwalipa kutokana na vitendo vyao hivyo, waumini Wataenda peponi na makafiri wataenda motoni, na wanaamini kaburi, pepo, Mizani, swiratwa.....

### **AL-ADL (UADILIFU)**

Uadilifu ni sifa miongoni mwa sifa za Mwenyezi Mungu Mtukufu, Shia wanaamini na wanaitakidi kwamba vitendo vyote vya Mwenyezi Mungu ni viadilifu na vyenye hekima na kwamba Yeye hamdhulumu yeyote hata kwa kiasi cha punje ndogo kabisa, kinyume na rai ya Ashairah ambao wasema kwamba inawezekana kwa Mwenyezi Mungu kuwaadhibu waumini...

*150 Sahih Bukhary kitabul-ghusul babu idha jama" a thuma aada waman*

*Daara alaa nisaihi fiy ghusuli wahidi*

*151 Sahih Muslim kitabul-biri waswilati wal-adaabu*

*152 sahihi Bukari kitabu twib babu daawai bi abuwali-Ibil*

*153 Fatuhul-bar J; 1 uk -328*

*154 Sahihi bukhary kitabul-adab babu maayajuzu min dhikiri naasi Sahihi kitabu masj wadhiu swalat babu sahau Fiy swalati wasujudi lahu.49 Na kuna dalili zilizo wazi juu hilo katika vitabu vya Ahlus sunna, kwa ziada kuhusu maudhui haya rejea kitabu cha Al-ghadiri, cha Sheikh Al-amin, Ihqaqul-haqi cha Tasatary na kitabu chetu warakibtu safinati tunajibu baadhi shubuhati zilizotolewa kama vile, shura, uimamu na Abubakari kuswalisha watu*

## ***AL-IMAMAH (UIMAMU)***

Shia wanasema kwamba Mtume (s.a.w.w) kabla ya kufariki alimteua Ali (a.s) kuwa khalifa wa Waislam <sup>155</sup>"na anafuatiwa na maimamu kumi na moja katika kizazi chake, wataongoza umma baada ya kuondoka Mtume (s.a.w.w) lakini yalitokea mapinduzi ambayo yametajwa katika Qur'an. "Hakuwa Muhammad isipokuwa ni Mtume walishapita kabla yake Mitume je, akifa au akiuliwa mtageuka nyuma kwa visigino vyenu na atayegeuka kwa visigino vyake hatamdhuru, Mwenyezi Mungu kwa chochote Mwenyezi Mungu atawalipa wenye kushukuru<sup>156</sup>

Na maimu aliowateua Mtume (s.a.w.w) baada yake ni maimamu kumi na mbili Aliwaashiria katika Sahihi Muslim: "Dini haitaacha kuwa yenye kusimama hadi Qiyama kifike au watakuwa kwenu makhalifa kumi na mbili wote kutoka katika Makuraishi." <sup>157</sup>

Na kutoka kwa Jabir bin Samra amesema, "nilimsikia Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w), akisema Uislam hautaacha kuwa na nguvu hadi watimie makhalifa kumi na mbili.

Kisha akasema neno sikulifahamu nikamuuliza, baba yangu amesemaje? Akasema Amesema wote ni katika makuraishi <sup>158</sup>"

---

*155 Na kuna dalili zilizo wazi juu hilo katika vitabu vya Ahlus-sunna, kwa ziada kuhusu maudhui haya rejea kitabu cha Al-ghadiri, cha Sheikh Al-amin, Ihqaqul-haqi cha Tasatary na kitabu chetu warakibtu safinati tunajibu baadhi shubuhati zilizotolewa kama vile, shura,uimamu na Abubakari kuswalisha watu.*

*156 Suratu-Imraan: 144*

*157 Kitabul-imaara, babu Anaasu tabaul-quraish Walkhilafatu fiy quraish*

*158 Kitabul-imaara, babu Anaasu tabaul-quraish Walkhilafatu fiy quraish*

Na maimamu wa Ahlul- Bait ni: -

- 1 Imam Ali bin Abi Talib (a.s)-Amirul-muuminina
- 2 " Hasan Bin Ali -Al-Mujtaba (a.s)
- 3 " Husen bin Ali Shahid (a.s)
- 4 " Ali bin Huseni (a.s)-Zainul-abidini
- 5 " Muhammadi bin Ali-Al-Baqir (a.s)
- 6 " Jafari bin Muhammadi-Aswadiq (a.s)
- 7 " Mussa bin Jafar-Al-Kadhimu (a.s)
- 8 " Ali bin Mussa-Aridhaa (a.s)
- 9 " Muhammadi bin Ali Al-Jawad (a.s)
- 10 " Ali bin Muhammadi-Al-Haadiy (a.s)
- 11 " Hasani bin Ali-Al-Askary (a.s)
- 12 " Al-Hujatu bin Hasani-Al-Mahdi (a.s)

## UTARATIBU WA AHLUL-BAIT

Utaratibu wa Ahlul-Bait (a.s) umesimama juu ya kushikamana na Kitabu na Sunna na kuepukana kutoka na kufuata qiyasi na rai .....  
Imamu Ali (a.s) alishaandika Sunna Wakati wa Mtume (s.a.w.w) na kitabu chake kimejulikana kwa jina "Aswahifah" na Maimamu wa Ahlul-Bait wanaachiana kitabu hicho na wamekitegemea kwa mapokezi kutoka kwa Mtume (s.a.w.w). Na hizi ni baadhi ya kauli za maimamu ili tujue mshikamano wa manhaji yao iliyo madhubuti.

Aliulizwa Imamu Swadiq (a.s) kwa kitu gani Imamu anatoa fatwa? Akasema; kwa kitabu, muulizaji akasema kama hakipo katika kitabu. Imamu akasema, kwa sunna. Muulizaji akasema kama halipo Katika sunna? Imamu akasema: hakuna kitu isipokuwa kinapatikana ndani ya kitabu (Qur'an) na sunna. Amesema Imamu Jafar Aswadiq (a.s), "Hadith yangu ni Hadith ya baba yangu, na Hadith ya baba yangu ni Hadith ya babu yangu na Hadith ya babu yangu ni Hadith ya baba yake, na Hadith ya Ali bin Abi Talib ni Hadith ya Mtume wa

Mbingu zimenikirimu

Mwenyezi Mungu na Hadith ya Mtume wa Mwenyezi Mungu ni kauli ya Mwenyezi Mungu Mtukufu <sup>159</sup>.

"Fuata watu ambao wanasema katika kauli yao na Hadith yao, amepokea babu yetu kutoka kwa Jibrili kutoka kwa Mwenyezi Mungu."

Amesema Imam Baqir (a.s): "kama tungewaeleza kwa maoni yetu na matamania yetu basi tungekuwa ni katika wenye kuangamia, lakini tunawaeleza Hadith ambazo tumezihifadhi kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu kama wanavyohifadhi hawa dhahabu na fedha zao." Mtu mmoja alimlaumu Iban Taghlab juu ya mapenzi yake kwa Imamu Baqir.

Na kupokea kutoka kwake akasema, "vipi unanilaumu kwa kupokea kwangu kwa mtu Ambaye sikumuuliza juu ya kitu isipokuwa husema: "Amesema, Mtume wa Mwenyezi Mungu"

## SHUTUMA KUHUSU IMAMIYA

Hakika walioandika kuhusu Shia walikwepa ukweli pale waliporejea vitabu vya wapinzani na wakanukuu kutoka kwao bila ya kuhakiki wala kutazama, Amesema Hamidi Daud Hanafiy: "Anakosea sana anayedai kwamba yeye anaweza kudhibiti juu ya itikadi ya Shia Imamia, elimu zao, na adabu zao kwa yale yaliyoandikwa na wapinzani kuhusu wao, vyovyote watavyofikia hawa wapinzani katika elimu na utambuzi, na vyovyote watakavyokuwa na uaminifu wa kielimu katika kunukuu hoja na kuzifafanua kwa njia safi iliyoepuka na ta'asubu ya upofu, nasema haya nikiwa na uhakika wa usahihi wa ninayoyasema...<sup>160</sup>

Leo hii tunakuta katika maktaba za Ki-Islam vitabu kiasi 5,000 na

---

<sup>159</sup> *Maalimu-shariati cha sub-hi Swalehe uk;52*

<sup>160</sup> *Katika utangulizi wa Hamid Daudi Hanazi katika "Aqaidul-Imamiya cha mud-hafar.*

makala za kushambulia Ahlul-Bait, na kuwakimbiza watu kutoka kwao, wameeneza picha mbaya juu ya Itikadi yao ambapo wameeleza Ushia kama wanavyotaka wao, sio kama ulivyo, na kwa kuwa utafiti wetu huu ni hatua tu, katika njia ya kuubainisha haki hakuna budi ya kueleza baadhi ya shutuma ili tuziondoe katika kioo safi cha Ki-Islamu.

## **SHUTUMA YA GHULUU (KUSIFU KUPITA KIASI)**

Wametuhumiwa wafuasi wa Ahlul-Bait (a.s), kwamba wao wamesema kuwa maimamu ni waungu, na yanayofanana na hayo katika ghuluu. Ukweli ni kwamba kauli hizi ni za baadhi ya makundi ya waliovuka mipaka, lakini yamenasibishwa kwa Shia kwa kutokujua au kwa kujifanya kutokujua, na Shia kwa kuwafuata maimamu wao (a.s) wamekanusha kauli hizi na wanakufurisha wanaosema hivyo na hizi ni baadhi ya kauli za maimamu wa Ahlul-Bait ambazo zimebainisha msimamo wao kwa ghulu na maghulaat.

Imam Sadiq (a.s) amemwambia Swalehe bin Sahl: "Ewe Swalehe: Hakika sisi ni waja tumeumbwa tu na Mola, tunamwabudu na tusipomwabudu atatuadhibu <sup>161</sup>.

Amesema Imam Ridha (a.s): "Mwenyezi Mungu awalaani Maghulaati, ee sio wengine ila ni Wayahud, ee walikuwa ni Manaswara, ee walikuwa ni Majusi, ee walikuwa ni Marjiah, ee walikuwa Haruriyah," akasema, "msikae nao, msiwaamini, epukani nao na Mwenyezi Mungu yuko mbali nao". <sup>162</sup>

Na amesema Sheikh Al-Mufid mmoja wa maulamaa wa kubwa wa

---

<sup>161</sup> *Sharhe itikaat Saduq.*

<sup>162</sup> *Uyuunu Akhibar Ridhaa cha saduq.*

Kishia: Maghulat ni katika wanaojidhihirisha na Uislamu wao ndio wanaosababisha Amiril- Muuminina na kizazi chao kwenye uungu na Utume na wakamsifu kwa fadhila katika dini na dunia hadi wakaruka mpaka wakatoka katika makusudio na wao ni wapotevu na ni makafiri Amirul-Muuminina aliwahukumu wauliwe na kuchomwa kwa moto, na maimamu walishahukumu kuwa wao ni makafiri na kwamba wametoka katika uislamu. "163"

Na amesema Mustafa Shakah akitetea Shia kwamba wao wanajiepusha mbali na kauli zilizokuja katika ndimi za baadhi ya vikundi, na wanavihesabu kuwa ni katika ukafiri na upotevu "164.

Amesema Urufan Abdul Hamid: "Hivyo si vinginevyo isipokuwa ni katika njia ya kuchafua na yenye kufedhehesha katika mafunzo ya Maghulaat katika Mustwalaha wa Kishia, na kuanzia hapa ulidhihiri ufisadi wa hukumu za kijeuri ambazo wamezisema baadhi juu ya Shia na kwa sura inayopingana na ukweli ambapo wamewazulia. Na katika mfano wa haya amesema Jauladi Zahiyr, Faridi Landar, Ahmed Amin na wengine dhidi ya Shia."165

## QUR'AN TUKUFU

Wamedai baadhi ya waandishi, kuwa Shia wanasema kuwa Qur'an imepotoshwa, tuhuma hii ni batili, wameijibu maulamaa na wamepinga riwaya zilizopokewa kuhusu jambo hili, hata maulamaa wa Kisuni wametetea Shia.

Amesema Dkt. Muhammada Abdilah Daraaz "Vyovyote iwavyo haki-ka Msahafu ni mmoja uliopo katika ulimwengu wa Ki-Islamu likiwe-po kundi la Shia, tangu muda wa karne 13, na hapa tumetaja Rai ya

---

<sup>163</sup> *Sharhe Itiiqadi Suduuqu.*

<sup>164</sup> *Islamu bila madhaahib*

<sup>165</sup> *Dirasaatu fiyl-firaqiwal-aqaidil-slaamiyatu uk 32.*

<sup>166</sup> *Madikhalu ilaa-Qur'anl - kariym uk 39 - 40*

Shia Imamiya."<sup>166</sup>".

Na amesema Sheikh Muhammad Ghazali: "nimesikia kwa hawa wanaosema katika mihadhara ya kielimu, kwamba Mashia wana Qur'an nyingine inazidi na kupungua hii yetu maarufu, nikamwambia Qur'an hii iko wapi? Na kwa nini binadamu na majini hawajapata nakala kwa muda wote huu mrefu? Uzushi huu ni wa nini? Uongo huu ni wa nini? Dhidi ya watu na wahyi "<sup>167</sup>".

Amesema Sheikh Saduq aliyefariki 381 H - (mwanachuoni wa Hadith wa Kishia): "itikadi yetu katika Qur'an ambayo ameiteremsha Mwenyezi Mungu kwa Mtume wake Muhammad ni ambayo ipo baina ya Jalada mbili nayo ni ile ile iliyopo katika mikono ya watu na wala sio zaidi ya haya na asemaye kwamba tunasema ni zaidi ya hiyo basi ni muongo "<sup>168</sup>"Na amesema Sheikh Mufiyd aliyefariki 413 H," ama kuhusu upungufu wamesema jamaa katika Shia kwamba haikupungua neno, aya wala sura,..... Ama ziada inakataliwa kwa uharibifu wake "<sup>169</sup>".

Shia wana vitabu vinavyopinga kupotoshwa kwa Qur'an na vinampinga kila anayesema hivyo. Al-Kurki maarufu kwa Muhaqiquthaniy ameandika makala katika kupinga kupungua baada ya kupatikana Ijmai juu ya kutokuwa na ziada, na ametunga Agha Barazak Atwahraniy kitabu "Anaqidulatwif fiy nafiy Atahariyf anil- Qur'an - Shariyf".

Ametunga mmoja wa Maulamaa wa Ahlus-sunna kitabu ili kuthibitisha kupotoshwa kwa Qur'an akakiita "Al-furqan" na wakampinga maulamaa wa misri katika wakati wake <sup>170</sup> Na zinap-

---

<sup>167</sup> *Difau an aqiidati wa shari'ah. na katika waliotetea Shia dhidi ya tuhuma hii ni Sheikh Muhammad Abu Zahra. Sheikh Rahmatullah Al-Hindi, Ust.Muhamad Madani, na Dkt. Mustafa Rafii*

<sup>168</sup> *Risaalatu itiqaadati*

<sup>169</sup> *Awailul-maqaati -uk. 55.*

<sup>170</sup> *Jarida la Risalatu l-islam toleo la nne makala ya ustadhi Muhammadul-madainiy uk 382-383.*

Mbingu zimenikirimu

atikana katika vitabu vya Ahlus-sunna riwaya nyingi zinazoashiria kupotoshwa kwa Qur'an na hasa katika Sahihi Bukhariy na Muslim <sup>171</sup>.

Kutoka kwa Aisha amesema kwamba "ilikuwa katika yaliyoteremshwa katika Qur'an Ayah ii): (*Ashara radhaati maalumaati yuhramina thuma musakhina bikhamisi maalumaati*) na Mtume wa Mwenyezi Mungu amefariki nazo ni katika aya zinazosomwa katika Qur'an <sup>172</sup>.

Kwa ufupi ni kwamba hakika riwaya hizi ama ziwe kwa Shia au kwa Sunni ni riwaya za uongo na zinapingwa, na Qur'an imehifadhiwa kutokana na kupotoshwa kwa kuhifadhiwa na Mwenyezi Mungu. Amesema Mwenyezi Mungu:

"Hakika tumeiteremsha Qurani na hakika sisi ni wenye kuihifadhi"<sup>173</sup>  
Hii ndio rai ya Shia, ama msahafu wa Fatmah (a.s), hio sio Qur'an nyingine bali humo kuna riwaya ambazo zinafungamana na mustakabala wa umma wa Ki-Islam.....

## TAQIYA

Inawezekana kufahamu kimakosa taqiya ndio ambayo imesababisha baadhi kuwashambulia Shia, hakika Shia hawakujificha vitabu vyao vya rejea ambavyo humo wamechukua itikadi yao vimeenea, na wao wamevichapisha na kuvisambaza kwa watu wa madhehebu mbalimbali, taqia sio udanganyifu, hadaa na unafiki kama wanavyoita baadhi lakini nikuficha itikadi katika baadhi ya nyakati kwa kuzuia adha

---

<sup>171</sup> Rejea sahihi Bukhariy kitabu-hudud babu rajml- habla mina zinaa. Sahihi Muslim babu lau anna liibni Adam wadiyani laibtaghaa thalithan, na kitabu ridhaa J:4 uk 167, musnad Ahmad J:5 uk:132.

<sup>172</sup> Sahihi Muslim kitabu ridha'a babu tahriym bikhamisi radhaat

<sup>173</sup> Suratul- hujur.7



kwa wengine.

Sheikh Mufiyd ameelezea kuwa; "ni kuficha haki na kustiri itikadi humo na kuwaficha wapinzani na kuacha kuidhihirisha, kwa yale yanayoleta madhara katika dini na Dunia. Na hivyo ni faradhi kama akijua kuwa kuna madhara au akipata dhana yenye nguvu, asipojua kuwa kuna madhara kwa kuidhihirisha haki wala hajapata dhana yenye nguvu juu ya hilo, sio wajibu kufanya taqiya" <sup>174</sup>.

Na taqiya ambayo kwayo wametuhumiwa Shia imeruhusiwa katika uislam, anasema Mustafa Rafi: Taqiya ni kitendo cha kisheria katika uislam, kama ambavyo iliruhusiwa katika zama zilizotangulia kwa jamii zote, umma na dini, na dalili ya kuruhusiwa kwake kauli ya Mwenyezi Mungu: ni "Waumini wasiwafanye makafiri kuwa ni marafiki badala ya waumini na anayefanya hivyo hana chochote kwa Mwenyezi Mungu isipokuwa mkiogopa kwao madhara" <sup>175</sup>. Hii ina maana kuwa inajuzu kuamiliana nao kwa kufanya taqiya ili kujilinda na adha zao<sup>176</sup>.

Na amesema Razi katika tafsiri ya Aya "Ila antataquu min hum tuqaatu" Imepokewa kutoka kwa Hasan kwamba anasema: "Taqiya inajuzu kwa waumini hadi siku ya Qiama, na kauli hii ni bora, kwa sababu kuzuia madhara kwa nafsi ni wajibu kadir iwezekanavyo. Masahaba wamefanya ambayo wanaifanya Shia, huyu ni Ammar bin Yaasir (r.a) alidhihirisha kwa ulimi wake ukafiri hali moyo wake umetulizana kwa Imani, basi ikateremka kauli yake Mwenyezi Mungu "isipokuwa aliyelazimishwa na moyo wake umetulizana kwa imani"<sup>177</sup> Na Mtume wa Mwenyezi Mungu akamwambia: "kama watarudia basi rudia kusema hivyo kwani Mwenyezi Mungu ameteremsha kwa ajili yako (Aya ya ) Qur'an na amekuamuru urudie

<sup>174</sup> Taswihul-itiqaad uk:115

<sup>175</sup>-Suratul Imraan: 23

<sup>176</sup>-Islaamunaa fiy taufiyq baina sunna wa Shiati uk : 135

<sup>173</sup> - Suratu Nahli: 106

kama watarudi kwako.

Wafuasi wa Ahlul-Bait (a.s) na kwa matokeo ya hali ngumu ambazo zilipita kwao walikuwa wanafanya taqiya kama alivyofanya Ammar (r.a) na sheria hii ambayo imeshuka kwa ajili ya Ammar ni sheria kwa Waislam wote ambapo zingatia ni kwa ujumla wa tamko na sio kwa ajili ya sababu mahsusi.

Muhammad Raafiy amesema katika kutetea Shia; "Hakika wale ambao wanawalaumu Shia kwa kufanya taqiya kwa ajili ya kuhifadhi maisha yao na damu zao, wanawatuhumu kwa tuhuma kali na ambayo kwa kufanya kwao taqiya badala ya kupigana jitihadi kupambana, je, hawa wanaotuhumu hawakutazama nyuma ili waone kwa yakini kwamba taqiya imeruhusiwa na inaendelea tangu kwa Nuhu, Muumini wa Al-Firauni, Musa, ambaye alitoka Misri akiwa na hofu akijificha ambapo amesema Basi nikakimbia kutoka kwenu nilipowaogopa"<sup>178</sup>

Na kwa ndugu yake Haruna aliposema (kaumu imenionea na walikaribia kuniuwa "<sup>179</sup>". Na kwa Lut aliposema:

"Kama ningekuwa na nguvu kwenu au nijifiche katika ngome madhubuti" "<sup>180</sup>", hadi kwa mwisho wa Mitume, Mtume Muhammad bin Abdillah (s.a.w.w) Je yeyote atajaribu kuwatuhumu hawa Mitume? Na wengi wao ni katika Ulul-Azmi kwa kukimbilia kwao kwenye udanganyifu na kuacha jihadi kama wanavyowatuhumu wapinzani wa Shia Imamiya? Mimi sidhani kama binadamu mwenye akili, mwadilifu hataona udhuru wao katika kutumia taqiya bali ataona ni wajibu kwao kufanya taqiya badala ya kuwanasibisha kwa sababu yake

---

<sup>178</sup> *Suratu shu'araa: 21*

<sup>179</sup> *Suratul - aarafu: 150*

<sup>180</sup> *Suratu Hudi: 80*

kwenye udanganyifu, hila na unafiki.<sup>181</sup>

## TURBAH YA HUSEIN

Ma-Shia wanatumia turbah (kipande cha udongo) iliyotengenezwa kwa udongo kusujudia juu yake, na baadhi ya waandishi wamepata fursa ya kushambulia Shia, na katika kufafanua jambo hilo tunasema: "Hakika kanuni katika madhehebu ya Ahlul-Bait ni kwamba haijuzu kusujudu isipokuwa kwenye ardhi au kilichoota ardhini ukiondoa vinavyoliwa na kuvaliwa.

Na baada ya kufa shahidi Imamu Husein imekuwa ni ada kwa Shia na kwa maelekezo kutoka kwa maimamu wao kusujudu juu ya Turbah ya Karbala, wao wanasujudu juu ya Turbah na sio kuisujudia, kama wanavyodai wapinzani, kama vile Sunni wanaposujudu juu ya Sujada, wanasujudu juu yake na wala hawaisujudii ...

Na masahaba walikuwa wanasujudu juu ya changarawe na Mtume (s.a.w.w) hakuwakataza.

Anasaai amepokea kutoka kwa Jabiri bin Abdillah amesema "Tulikuwa tunasali pamoja na Mtume wa Mwenyezi Mungu Adhuhuri basi nilikuwa nachukua changarawe kwa kiganja changu nazipooza kisha ninazihamishia kwenye kiganja kingine, ninaposujudu naziweka mahali ninapoweka paji la uso wangu." <sup>182</sup> ..

Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) alikuwa anasujudu juu ya mchanga, vile vile juu ya udongo kama ilivyo katika Sahihi Bukhariy "183".

---

<sup>181</sup> *Islaamunaa* 133 - 134.

<sup>182</sup> *Sunanu nasaaiy J: 2 babu Tabriydil - haswaa.*

<sup>183</sup> *Sahihi Bukhariy J: 2 kitabul itiqaaaf katika kumi la mwisho*

Mbingu zimenikirimu

Na amesema Mtume (s.a.w.w): "Nimefanyiwa ardhi kuwa ni mahali pa kusujudia na ni tohara"<sup>184</sup>. Hivyo inajuzu kusujudu juu ya udongo kwa sababu ni sehemu ya ardhi na hakuna tofauti baina ya mtu kusujudu juu ya udongo au kutengeneza Turbah ya kusujudia juu yake kutoka kwao, huu ni udongo na ule ni udongo na wala haizingatiwi tofauti ya umbo.

Mas'ala ya kusujudu juu ya udongo yanabaki kuwa ni mas'ala ya kifiqihi ambayo Shia wametofautiana na madhehebu mengine, kama ambavyo kila dhehebu katika madhehebu manne lina mas'ala mahsusuni linalofautiana na mengine, na Shia katika mas'ala haya na mengineyo wamefuata yaliyo sahihi kutoka kwa Mtume (s.a.w.w).

### ***AL - BADAU.***

Al-badau ni tuhuma miongoni mwa tuhuma ambazo wapinzani wa Shia wanaieneza dhidi yao kwa msukumo wa kimadhehebu bila ya kutazama kwa kina katika kusoma hoja ambazo Shia wamefahamu kutoka kwayo. Bali wapinzani wa Shia wanazidi kuelekeza tuhuma na kuwalaumu kwa sababu yake hadi Al-badau imekuwa ni moja ya tofauti za kimadhehebu ambazo zimetenganisha Shia na wasio kuwa wao<sup>185</sup>.

Badau kwa Shia ni kuongezeka umri na riziki na kupungua kwake kutokana na vitendo<sup>186</sup>.

Wanadai baadhi ya waandishi kwamba badau wanayoisema Shia ni kudhihiri kwa Mwenyezi Mungu yaliyokuwa hayafahamiki kwake. Na kauli hii ni batili, Shia wako mbali nayo. Lakini badau kwao ni

<sup>184</sup> *Sahihil Bukhariy kitabu tayamam.*

<sup>185</sup> *Islaamunaa uk: 210*

<sup>186</sup>- *Awailul-maqaalati-ya Sheikh Muftiyd*

kudhihiri baada ya kufichwa na sio kudhihiri baada ya kufichikana, Mwenyezi Mungu wakati kinadhihiri kitu kwake tayari yeye ana elimu tangu awali ya hili linalodhiri kwake." Amesema Imam Swadiq (a.s): "Hakika hakidhihiri kitu kwa mwenyezi Mungu isipokuwa kitakuwa katika elimu yake kabla ya kudhihiri kwake," na amesema (a.s): "Hakika Mwenyezi Mungu haidhihiri kwake ambako kumetokana na kutokujua"<sup>187</sup>

Na badau ipo katika itikadi ya Sunni isipokuwa haikufanyiwa utafiti kwao kama ilivyofanyiwa katika Shia.

Amepokea Bukhariy kutoka kwa Abu Huraira kwamba Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) Amesema: hakika watu watatu katika Bani Israili wana mbalanga, kiziwi na kipofu ilidhihiri kwa Mwenyezi Mungu kwamba awape mtihani "<sup>188</sup>"

Na kisa ni kirefu katika sahili Bukhariy na mahala pa ushahidi hapa ni kauli yake (s.a.w.w) (Badaa lillahi) (ilidhihiri kwa Mwenyezi Mungu). Mtume (s.a.w.w) amenasibisha-Albadau-ambayo wanaise-ma Shia kwa Mwenyezi Mungu, je, watajibu? Hao wapinzani ambao wanatuhumu Shia juu ya itikadi yao hii? Na katika Sahihi Muslim kutoka kwa Anas bin Malik amesema: "Nilimsikia Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) anasema: "Anayependa akunjuliwe riziki yake au arefushiwe umri wake basi na auunge udugu wake."

Amesema Nawawiy katika kusherehesha Hadith: Ama kuahirisha mauti humo kuna suala mashuhuri nalo ni kwamba mauti na riziki zimekadiriwa haziongezeki wala hazipungui, inapokuja ajali yao hawacheleweshwi hata saa moja wala hawawahishwi. Na maulamaa wanajibu majibu sahihi juu ya hilo.

---

187- *Usul-kaafiy J: 1 uk: 148*

188- Sahihi Bukhariy kitabul- Ambiyai - Hadith abras wa a'amaa wa aqirasu fiy ban Israil.

**Jibu la pili-** Ni kwamba kuhusu yanayodhihiri kwa Malaika, katika *lauhul-mahfudh* na mfano wa hayo inadhihirika kwao katika lauhul-mahafudhi kwamba umri wake ni miaka sitini isipokuwa akiunga udugu wake anazidishiwa arobaini, na Mwenyezi Mungu mtukufu anajua yatakayomtokea kwa ajili ya hiyo, nayo ni maana ya kauli yake (s.a.w.w) "Anafuta anayotaka".

Na anathibitisha humo kulingana na elimu ya Mwenyezi Mungu na ambayo yametanguliwa na kudra yake hakuna ziada bali ni mustahili. Na kwa yaliyodhihiri kwa viumbe yanatupa picha ya kuongezeka na ndio kusudio la Hadith<sup>189</sup>.

Haya ambayo ameyataja Nawawiy ndio badau halisi ambayo wanaisema Shia na Aya aliyotolea dalili kwayo ya kuunga mkono itikadi hii ndio ile ile wanayoitolea ushahidi Shia.

Amesema Dkt. Hamid Daud Hanafiy: "Ilipokuwa badau ni katika sifa za viumbe, kwa sababu kufanya kitu kisha kufuta inaonyesha fikira inayojitokeza, na kusahihisha baada ya kukosea na kufahamu baada ya kutokujua, hivyo wanafikra wengi wamepuuza akili za Mashia kwa kunasibisha badau kwa Mwenyezi Mungu mtukufu, na Shia wako mbali ambapo kilichobainikiwa kwao na kwa Maulamaa wa Kisuni ni kwamba elimu ya Mwenyezi Mungu ni ya zamani imeepukana na mabadiliko na kufikiri ambavyo ni katika sifa za viumbe<sup>190</sup>

### **RAJA'AH.**

Raja'ah: kwa Shia ina maana kwamba Mwenyezi Mungu atawarejesho katika siku za mwisho wa Dunia watu miongoni mwa wafu katika wale waliobobea katika imani na wale waliobobea katika ukafiri,

---

<sup>189</sup> Sahihi Muslim sharhe ya Nawawiy kitambul-biru wa swilatu wa adaabu babu swilatu rahmi wa tahariymi Qatwi'uhu.

<sup>190</sup> Utanguli wa "kitabu cha Aqaudul - Imamiyah uk: 25.

Mwenyezi Mungu atalipiza kisasi hawa kwa wale.

Na itikadi hii sio muhimu sana katika dhehebu la Shia na haina uzito kwa Shia ni kama vile imani juu ya Dajali na mambo mengine, amesema Kaashiful-ghitrwaa.

Mmoja wa maulamaa wakubwa wa Ki-Shia - kuamini raja'ah katika dhehebu la Shia sio lazima na wala kutoiamini kwake hakudhuru na wala Ushia haukuambatanishwa nayo kwa kuwepo au kutokuwepo kwake, nayo si kingine bali ni kama vile baadhi ya habari za ghaibu na matukio yajayo, masharti ya Qiyama mfano wa kushuka Isa kutoka mbinguni, kudhihiri Dajali, kutokea Sufiyani n.k. miongoni mwa mambo yaliyoenea kwa Waislamu nayo sio chochote katika Uislamu, kutoyaamini kwake sio kutoka katika Uislamu na wala kuyaamini kwake sio kuingia katika Uislamu, ndivyo ilivyo raja'ah "191".

Na raja'ah ni mahala pa ikhithilafu baina ya maulamaa wa Kishia kati yao wameithibitisha na kati yao kuna wanaoikanusha ....., haki-ka raja'ah baadhi wameikuza na wakaihesabu kuwa ni katika misingi ya Ushia kwa uongo na uzushi.

Na raja'ah sio haiwezekani baada ya kuwa ilishatokea katika kaumu zilizotangulia, katika Qur'an kuna sehemu nyingi kuhusu kurejea baadhi ya wafu katika uhai mfano: "Uzair" ambaye Mwenyezi Mungu alimfisha miaka mia moja kisha akamfufua "192"

Na wafuasi wa Mussa waliotaka kumuona Mwenyezi Mungu basi wakapatwa na mauti: Amesema Mwenyezi Mungu "Kisha tukawafufueni baada ya kufa kwenu huenda mtashukuru" "193".

---

<sup>191</sup> *AswiluShiatu wa usuluha uk. 68.*

<sup>192</sup> *Suratul- Baqara : 259*

<sup>193</sup> *Suratul- Baqara 56.*

Mbingu zimenikirimu

Suyutwiw amesema kuhusu raja'ah lakini kwa maana inayotofautiana na waliyoisema Shia yeye amedai. Uwezekano wa kumuona Mtume (s.a.w.w) ukiwa macho, na ametunga kitabu juu ya hilo nacho ni *"Imkaniyatu ruuyatii Nabiyi wal-malakati fiy yaqadhah* (uwezekano wa kumuona Mtume na Malaika ukiwa macho). Na amedai kumuona kwake Mtume (s.a.w.w) zaidi ya mara Sabini akiwa macho.

Na amesema Aswabaan Ashaafiy kuhusu kureejea Mtume (s.a.w.w) baada ya kuzungumza juu ya njia za Isa kujua hukumu za Ki-Islamu baada ya kudhihiri kwake akasema: Na kati ya njia hizo ni kwamba Isa atakaposhuka atakutana na Mtume (s.a.w.w) hivyo hakuna kizuizi cha kuchukua kutoka kwake anayoyahitaji kutoka kwake miongoni mwa hukumu za Kisheria "194"

Amesema Dkt. Ali Abdul-wahlid wafiy akitetea Shia: "Vyovyote iwavyo hakika kuitakidi kwa moja ya raja'ah mbili au zote mbili hakumtoi mwenye kuitakidi kwenye Uislamu "195"

Baada ya safari hii fupi juu ya mawimbi ya kuvumbua zana iliy-ofichikana imetubainikia umuhimu wa madhehebu ya Ahlul-Bait (a.s) baina ya madhehebu zingine, umadhubuti wa misingi yake na ubora wa kujiunga nayo.

Pamoja na kwamba wapinzani wanaeneza uongo wa kuzua juu ya madhehebu ya Shia isipokuwa waadilifu katika maulamaa wa Ahlus-sunna wameandika wazi kuhusu kundi hili, baadhi yao wameyah-esabu kuwa ni madhehebu ya tano na wakaifanya kuwa ni kioo cha mwisho cha Ki-Islamu kilicho safi na hizi ni baadhi ya kauli zao:

---

<sup>194</sup> *Is'afu-raghibiyina bihaamishi nurul-abswar 161*

<sup>195</sup> *Baina Shiati wa Ahlus-sunnah uk. 57*



Imamul-Akbar Sheikhul - Azihri Muhmud Shaltut amesema: "Hakika madhehbu ya Jafariyah maarufu Kwa madhehebu ya Shiatul-Imamiya. Ni madhehebu yanayojuzu kufanya ibada ya Kisheria kwayo, kama madhehebu mengine ya Sunni "196".

Sheikhul - Azhari Dkt. Muhammad Muhammad Al-Fahaam amesema: "Sheikh Shaltut mimi nilikuwa kati ya wanaovutiwa naye kwa tabia yake, elimu yake, upana wa fahamu yake na uwezo wake wa lugha ya Kiarabu, tafsiri ya Qur'an na kusomesha kwake Usulul-fiqihi, na ameshatoa fatwa juu ya hilo - yaani kujuzu kufanya ibada kwa mujibu wa madhehebu ya Shiatul-Imamiyah - hapana shaka ametoa fatwa ambayo imejengeka juu ya msingi katika itikadi yangu. "197".

Mwenyezi Mungu amrehemu Sheikh Shaltuti ambaye ametambua maana hii tukufu hivyo ukadumu katika fatwa yake ushujaa, kwa kujuzu kufanya amali kwa mujibu wa madhehbu ya Shia Imamiyah "198"

Sheikh Muhammad al-Ghazaaliy amesema: Naitakidi kwamba fatwa ya Ustadh mkubwa Sheikh Muhammad Shaltuti, imepiga hatua kubwa katika njia hii na mwanzo wa juhudi za mwenye ikhilasi miongoni mwa watu wenye mamlaka na wenye elimu wote, na ni ukanusho wa ambayo wanayatarajia makafiri wakimagharibi miongoni mwa chuki ambayo itauteketeza umma kabla ya kuungana na safu zake chini ya bendera moja .....fatwa hii kwa mtazamo wangu ni mwanzo wa njia na mwanzo wa vitendo.

Hakika Shia wanaamini ujumbe wa Muhammad na wanaona utukufu wa Ali upo katika kushikamana kwake na Sunna zake na wao ni kama

*196 Islamuna cha Raafiy uk. 59 na ilitangazwa katika jarida la Risaatul-islamu linalochapishwa Misri.*

*197 Fiy sabil-wahdatil - islaamiyah cha Ridhawiy uk 8.*

*198-Islamuna:59*

Mbingu zimenikirimu

Waislamu wengine.

Hawamuoni binadamu katika waliotangulia na katika wajao mtukufu zaidi kuliko As-swadiqul-amini. "199"

Abdul-Rahmani Annajaar - mkurugenzi wa msikiti wa Cairo - amesema: "Fatwa ya Sheikh Sahaltuti tunatoa fatwa kwayo hivi sasa tunapoulizwa bila ya kujifunga na madhehbu manne, na Sheikh Shaltuti ni Imam mjitahidi rai yake inapatia ukweli halisi kwa nini tutosheke na fikra zetu na futwa zetu juu ya madhehbu fulani tu, hali ya kuwa wote ni wenye kujitahidi "200".

Dkt. Mustafa Raafiy amesema:

"Hayo madhehbu mawili (amekusudia Imamiyah na Zaidia) ya Ki-Islamu ambayo yanakutana pamoja na madhehbu ya Ahlus-sunna na inasihi kufanya ibada kulingana na hukumu zao. Na sioni ambayo yanazuia kuitakidi madhehebu ya Jafariyah sambamba na madhehebu manne "201.

Hasan al-banaa amesema:

Tambueni kwamba Sunni na Shia ni Waislamu linawakusanya neno la "Laa Ilaaha Ilaa Ilaahu wa Anna Muhammadan Rasulu Ilaahi" na huu ni msingi wa itikadi, na Suni na Shia hapo wako sawa na hapo ndipo wanapokutanika, ama tofauti baina yao ni katika mambo ambayo kuna uwezekano wa kukurubiana baina yao 202

Ustadh Ahmad Beka Al- masriy amesema Ustadh Shaltuti na Abu Zahra.

---

199 Difaain anil aqiida Uk. 257

200 Fiy sabil wahdahti Islaamiyati cha Murtadha Ridhwi uk: 66

201-Islaamuna a uk:32 59

202 Dhikriyaatu laa mudhakaraatu cha omar Tilmisaaniy uk: 249, jarida la Al-alam toleo NO: 519 uk : 40.

Mbingu zimenikirimu

"Shiatul-imamiyah ni waislamu wanamwamini Mwenyezi Mungu na Mtume wake, Qur'ni na yote ambayo alikuja nayo Muhammad (s.a.w.w), na katika Shia Imamiyah zamani na hivi sasa kuna mafaqih wakubwa sana na maulamaa katika kila fani na wao wanafikra za kina, wapana wa maarifa na utunzi wao unahesabiwa kwa mamia ya maelfu na nimeshasoma mwingi miongoni mwao. "203"

Sheikhul- Azha Sayid Muhammad Twantawiy amesema: "Hakika waislamu sunni na Shia wanamuamini Mwenyezi Mungu na Mtume wake na kwamba tofauti za maoni hazipunguzi daraja ya imani za watu "204".

Ustadh Mahamud As-Sar twawiy - mkuu wa kitivo cha sheria karika Chuo kikuu cha Jordan na mmoja kati ya watoa fatwa wakuu anasema:

"Hakika mimi nasema ambayo wanayasema: Shia Imamiyah ni ndugu zetu katika dini, wanao kwetu haki ya udugu na tunao kwao mfano wa waliyonayo kwetu, yanayopatikana baina yetu na yao miongoni mwa tofauti za maoni hakika ni katika matawi <sup>205</sup>  
]

Ustadh Abdul-fataha Abdul maqsd anasema:

"Hakika katika itikadi yangu ni kwamba Shia wao ni picha ya uislamu sahihi na ni kioo safi na anayetaka kutazama Uislam ni juu yake atazame kupitia itikadi ya Shia na kupitia katika vitendo vyao, na historia ni shahidi bora juu ya ambayo wanayafanya Shia miongoni mwa huduma kubwa katika uwanja wa kutetea itikadi ya Ki-Islamu.

---

203 *Tarekh tashiriul Islam*

204 *Majalatu thaqalain toleo la pili mwaka wa kwanza - 1413H uk: 252 na 253.*

205 *Majalatu thaqalain toleo la pili mwaka wa kwanza - 1413H uk: 90*

Na hakika maulamaa wa Kishia watukufu ndio ambao wameshika nafasi kubwa ambayo hajaishika yeyote asiyekuwa wao katika nyanja mbali mbali, wamepigana, wamepambana na wamejitoa muhanga kwa ajili ya kuunyanyua Uislamu na kueneza mafunzo yake matukufu, kuwaelimisha watu na kuwaelekeza kwenye Qur'an. "206"

## MWISHO

Ni bora kwa waislamu waadilifu kuacha ambayo wameyaandika wapinzani wa Shia dhidi yao na waanze wenyewe kwa akili zao utafiti juu ya ukweli. Vitabu vya Shia vimeenea kila sehemu na kuna uwezekano wa kuwasiliana na taasisi zao na maulamaa wao.

Si dai katika utafiti huu kwamba mimi nimefikisha Ushia wote kwa ukamilifu wake kwa wasomaji, utafiti ni mpana katika jambo hili na muhtasari huu hauwezi ukaubeba wote.

Na ifuatayo ni baadhi ya orodha ya vitabu tunaiweka mbele ya watafiti kwa anayetaka ziada ya utafiti katika maudhui haya:-

- 1 Vitabu vya maulamaa na wasomi wa Kisuni ambao uliwaongoza utafiti wa kielimu na tahakiki kwenye ukweli wa madhehebu ya Ahlul- Baiti (a.s) tumetaja baadhi ya vitabu hivyo katika kurasa zilizotangulia:-
- 2 Al- muraa jaatu - cha Sayyid Sharaf Diyni Al-amiliy.
- 3 Al-Ghadiyr - cha Sheikh Al-aminiy kina juzuu kumi na moja.
- 4 Maalimul-madrasatain - cha Sayyid Muratadha Al-Askariy.
- 5 Al-Imamus-swadiq (a.s) wal-madhaahibil- aruba'a cha Sheikh

---

<sup>206</sup>*Fiy sabilil-wahdatil - islaamyat.*

Mbingu zimenikirimu

Asad Haydar.

- 6 Layaaliy bishawaari - munadharatu wal- hiwar cha Sayyid Muhammad Al- Musawi Shirazi.
- 7 Aslu Shia wa usuuliha - cha Sheikh Muhammad Husein Kashiful Ghitwaa.
- 8 Annasu wal- ijtihaadu - cha Sayyid Sharafu Diyni Al- amiliy.
- 9 Nadhariyatu Al-khalifataini na Ighitiyali khalifata Abiy Bakar bisumm" vya Sheikh Najaaha Atwaaay.
- 10 Difau an wahyi as-shariati - cha Sayyid Husein Ar-rajaa.

Na mwisho wa wito wetu ni kwamba, shukrani zote ni za Mola wa walimwengu na sala na amani zimwendee Muhammad na Ali zake wema watukufu.

Mbingu zimenikirimu

Mbingu zimenikirimu